

SM/R-224
A-45

BUTLLETÍ OFICIAL DEL BISBAT DE MENORCA

GENER - FEBRER 1992

Butlletí Oficial del Bisbat de Menorca

SUMARI

SECCIÓ OFICIAL	117
SANTA SEU	
Carta de la Secretaria d'Estat agraint a la Diòcesi l'òbol de Sant Pere	
PRELAT	
Homilia en la festa de sant Antoni	
Intervenció en la cloenda de l'acte de lliurament dels premis de l'Editorial «Menorca»	
Paraules de benvinguda al Visitador Apostòlic del Seminari	
Comunicacions: — Als preveres i Diaques amb ocasió de Sant Antoni	
— Als membres de les Comunitats Cristianes de l'Arxiprestat de Maó	
VICARIA GENERAL	
Convocatòria del Consell del Presbiteri	
Assumptes Econòmics	
SECRETARIA GENERAL	
Decret d'aprovació dels Estatuts del Consell Pastoral Diocesà	
Estatuts del Consell Pastoral Diocesà	
Decret regulant les funcions de l'Ecònom Diocesà	
Dia de sant Josep i del Seminari	
Capítol de Religioses Clarisses	
In pace Christi:	
Fernando Martí Camps	
Sebastià de la Mare de Déu del Toro Casteyó Nin	
Martí Domingo Pons	
INSTITUCIONS DIOCESANES	
Consell del Presbiteri	
— Crònica de la seva reunió ordinària	
Capítol de la Catedral	
— Trobada amb el Sr. Bisbe	
Seminari Diocesà	
— La Visita Apostòlica al Seminari	
— Informe del Sr. Rector al Sr. Bisbe Visitador Apostòlic	
Secretariat d'Ecumenisme	
— Setmana de pregàries per la unitat dels cristians	

Confer Femenina

- Junta de la Confer Femenina
- Estatuts de la Confer Femenina

Equips de la Mare de Déu

- Reunió de consiliaris

SECCIÓ INFORMATIVA 151

Activitats del Sr. Bisbe

Pregària Ecumènica

Festa de sant Joan Bosco

Crònica de la Confer Femenina

Trobada de la Confer Femenina amb el Sr. Bisbe.

Visita canònica al Monestir de Santa Clara

SECCIÓ DOCUMENTAL 158

Missatge del Sant Pare per la Quaresma 1992

Missatge del Papa per la XXIX Jornada Mundial d'Oració per

les Vocacions. 10 de maig 1992 (IV Diumenge de Pasqua)

Comunicat de la Comissió Episcopal de Missions sobre el

Dia de Hispanoamèrica 1992

S. E. Mons. Francisco Carreras Ayma

Obispo de Mérida

C/1 Bisbe, 8

07160 Ciudadella de Mérida (Bàlears)

PRELAT

HOMILIA EN LA FESTA DE SANT ANTONI

Per primer cop presidim una homilia eclesial commemorativa de Sant Antoni. En ella s'hi conjuguen dos elements al·lucians — la celebració de la Festa del Poble de Mérida i l'aniversari de la reconquesta de la nostra illa pel cristianisme comandat pel Rei Alfons III, reconquerint dels nostres pares una vida cristiana a Mérida — i el religiós — el record de Sant An-

SUMARI

- Confer Femenina

- Junta de la Confer Femenina
- Estatuts de la Confer Femenina

Equip de la Mare de Déu

Reunió de consellers

SECCIO OFICIAL

SANTA SEU

121

Carta de la Secretaria d'Estat dirigida al a mitjan juliol de 1992

ACTIVITATS

Homilia per la festa de Sant Antoni

Horaris dels cursos de formació de la Confer Femenina

Horaris dels cursos de formació de la Confer Femenina

Horaris dels cursos de formació de la Confer Femenina

Horaris dels cursos de formació de la Confer Femenina

128

SECCIO DOCUMENTAL

Missatge del Sant Pare per la Quaresma 1992

Missatge del Papa per la XXIX Jornada Mundial de la Jeunesse

les Vocacions 10 de maig 1992 (IV Diumenge de Pasqua)

Comunicat de la Comissió Episcopal de Missions sobre el

dia de Hispanitat 1992

Exhortació Apostòlica del Pontifici

Exhortació Apostòlica del Pontifici

Exhortació Apostòlica del Pontifici

Exhortació Apostòlica del Pontifici

Exhortació Apostòlica del Pontifici

Fernando Mari Camps

Secretari de la Mare de Déu del Tercer Ordre

Mari Domènec Ross

INSTITUCIONS DIOCESANES

Consell del Prebiterat

- Crònica de la seva reunió ordinària

Capítol de la Cathedral

- Trobada amb el Sr. Bisbe

Seminari Diocesà

- La Visita Apostòlica al Seminari

- Informe del Sr. Rector al Sr. Bisbe Visitador Apostòlic

Secretariat d'Espiritualitat

- Activitats de pregària per la missió dels sacerdots

121

SECCIÓ OFICIAL

SANTA SEU

CARTA AGRAINT L'ÒBOL DE SANT PERE

Estimado Señor Obispo:

Una vez más ha manifestado Usted, en su propio nombre y en el nombre de todos los fieles de la Diócesis de Menorca, un signo de su adhesión al Santo Padre ofreciendo su generoso donativo de 780.419 pesetas como contribución al Óbolo de San Pedro.

Informado de esta prueba de solidaridad eclesial, Su Santidad desea expresar a Usted y a todos los fieles de la Diócesis su profundo agradecimiento. Al mismo tiempo me es grato asegurarles que el Santo padre les tiene muy presentes en sus plegarias al Señor y que pide para Ustedes toda suerte de favores espirituales, que sean prenda de constante progreso en la fe y en la vida cristiana. Como confirmación de estos deseos, le imparte de corazón una especial Bendición Apostólica.

Aprovecho esta oportunidad para expresarle también mi agradecimiento y estima en el Señor.

S.E. Mons. Francisco Ciuraneta Aymí

Obispo de Menorca

Ca'l Bisbe, 8

07760 Ciutadella de Menorca (Balears)

PRELAT

HOMILIA EN LA FESTA DE SANT ANTONI

Per primer cop presidesc joiosament aquesta Eucaristia commemorativa de Sant Antoni. En ella s'hi conjuguen dos elements: el cívic —la celebració de la «Diada del Poble de Menorca» en l'aniversari de la reconquesta de la nostra illa pels cristians comandats pel Rei Alfons III, recomençant des d'aleshores una rica tradició de vida cristiana a Menorca— i el religiós —el record de Sant An-

toni, en la festa del qual s'esdevingué aquell fet important per al nostre poble—. Açò ha lligat Sant Antoni al destí de la nostra comunitat menorquina.

Recordar sant Antoni és, d'alguna manera, recordar les nostres arrels. Però, avui, ¿quin missatge ens pot aportar a nosaltres, homes del segle vint, immersos en una civilització tècnica, aquell senzill home que va passar la major part de la seva vida en el desert dedicat a la pregària i a la penitència?

1. Els sants, d'una banda, són els testimonis de l'acció benvolent de Déu en la vida de l'home. El sant ha esdevingut tal perquè ha estat fidel a la gràcia de Déu. Més enllà de l'anecdota de la seva vida, hi ha l'arrel fonda que explica el perquè del seu comportament. I aquest perquè és la total obertura a l'acció de Déu.

Els sants han desenvolupat en el seu interior aquell silenci en el què Déu actua. ¿Com descobrir-lo? El simple callar no procura per si mateix aquest silenci, doncs pot esdevenir ben bé que un home exteriorment mut es trobi interiorment desfet per la inquietud que li produeixen les coses. Algú pot callar i tenir un soroll intranquil·litzador en el seu interior. Trobar el silenci significa descobrir un nou ordre interior.

El silenci significa desenvolupar el sentit interior, el sentit de la consciència, el sentit de l'etern que existeix en nosaltres, la capacitat d'escoltar Déu.

Es diu que els dinosaures s'han extingit per haver-se desenrotllat seguint un camí fals: molta closca externa i poc cervell, abundants muscles i escàs enteniment. ¿No ens estem desenrotllant també nosaltres d'una manera equivocada? ¿No hem desenrotllat molt la tècnica i poc l'ànima? ¿Una espessa capa de poder material i un cor que s'ha quedat buit? L'home del segle XX ¿no s'està convertint en quelcom monstruós: un ser que ha desenrotllat un cap molt gran, que és capaç de grans invents, d'arribar fins la lluna i que, al mateix temps, té un cor molt petit, un cor incapaç de solucionar el greu problema de la fam i misèria de milions de persones del nostre món? ¿No s'ha extingit en nosaltres la capacitat de percebre la veu de Déu, de reconèixer i acceptar la bondat, la bellesa i la veritat? ¿No hi ha temps encara per corregir el curs de la nostra «evolució»?

La correcció en qüestió no pot consistir en renunciar al treball humà o a l'edificació del món, sinó en fer que la raó moral i religiosa recobri el seu lloc en l'home. El silenci que exigeix la fe consisteix en què l'home no sigui funcionalitzat i absorbit pel sistema de la civilització econòmico-tècnica. Cal donar-se compte que entre la ciència i la superstició hi ha quelcom intermedi: la profunda intel·ligència moral i religiosa que conjura la quimera i fa humà l'home donant-li un cor, mantenint-lo en la llum de Déu.

2. D'altra banda, els sants són homes feliços, són homes que, arrelats en Déu, van trobar el seu veritable centre, homes que assoliren la conversió del tenir a l'ésser i de l'ésser al donar; del tenir per a ser i ser per a donar; per això foren i són feliços. Aquest capgirament antropològic és el que expressa Jesús en

les benaurances: benaurats els pobres, els afligits, els famolencs, els misericordiosos, els qui patiu pel fet de ser justos, els pacificadors...

En celebrar la festa d'un sant se'ns invita a participar, en la fe, de la seva experiència de joia, que només reviuem si també nosaltres som capaços d'assolir el secret de Déu que és alhora el secret de l'home: donar-se per a ser per a l'altre, no viure tancat en el propi individualisme en la recerca de la pròpia conveniència i en la satisfacció de l'egoisme, sinó obert en la donació generosa de si mateix a Déu i al pròxim.

Un crític contemporani, comentant una reedició d'antigues i famoses vides de sants, entre elles la de sant Antoni, diu que la primera qualitat que se senyala en la vida dels sants és una forma de gran felicitat, de serena i total confiança en el disseny que la vida, baixant de les mans de Déu, posa sobre els camins de l'home.

Nosaltres també estem cridats a aquesta felicitat perquè tots estem cridats a la santedat. La santedat no és un somni inassolible sinó que és una meta realística a la qual Déu crida cada home per mitjà del sagrament del Baptisme. La santedat és la nostra vocació, una vocació que es refereix a cadascun de nosaltres, com va afirmar el concili Vaticà II: «Tots els fidels, de qualsevol estat o grau, estan cridats a la plenitud de la vida cristiana i a la perfecció de la caritat», és a dir, a la santedat.

I aquesta santedat no sols és un camí de felicitat i alegria sinó que és també una necessitat per la nostra societat. Una santedat que pugui, per així dir-ho, trobar-se pels carrers, en l'avió, en la fàbrica, en l'oficina, en el despatx del polític, en la família; una santedat que surt de l'església per entrar en la realitat de la vida de cada dia. Necessàriament no serà una santedat clamorosa sinó una santedat lluminosa i transparent, capaç de deixar intuir el rostre de Crist en el què es reflexa la glòria de Déu. Per mitjà de la presència discreta, senzilla, humil però decidida i valenta d'aquesta generació de santedat, es renovarà el prodigi de la sal de la terra, capaç de conservar la vida i l'esperança de vida en un món que se sent inevitablement portat cap una cultura de mort. Diu també el Concili: «D'aquesta santedat tan universal i difosa es promou també en la societat terrena un tarannà de vida més humana».

Si pensem en la vida dels sants que més coneixem, els veiem precisament com ens els descriu l'Evangeli: pobres, humils, amb set de justícia, misericordiosos, nets de cor, perseguits per causa de l'Evangeli i, precisament per tot això, constructors de Sant Joan Bosco, Sant Antoni Maria Claret, el Beat Francesc Palau ¿no van fer potser la història del temps que van viure? ¿No van fer créixer al seu entorn el sentit i la recerca de la vertadera pau? ¿No van renovar ells el món amb la seva caritat? El cristià no pot estar a l'espera resignada dels esdeveniments, sinó donar testimoni i criteri amb el seu comportament. El cristià sap que no és al món per a «patir» la història, sinó per a fer-la. I si això és

propi de tota persona conscient —perquè l'home és l'únic ésser de la creació amb una doble història: la que el conforma i la que ell realitza—, això és encara més veritat per als cristians als qui ens diu Jesús que som sal, llum i llevat de la terra.

El nostre món necessita sants: persones que sàpiguen cercar en el seu silenci interior el sentit moral i religiós de la seva existència i cerquin la seva felicitat no en desenrotllar el seu tenir sinó el seu ésser per a donar-se, per estimar profundament i ser així constructors d'una nova civilització, la civilització de la vida i de l'amor enfront de la civilització de l'egoisme i de la mort, que sembla voler dominar el nostre món.

Que Sant Antoni, al qual avui invocam demanant-li la seva intercessió, ens estimuli amb el seu exemple perquè, centrats en Déu com ell, descobrim el secret de l'autèntica felicitat i aportem al món valors d'amor i de vida. Crec que aquesta pot ser la millor aportació nostra per a preservar la identitat del nostre poble.

INTERVENCIÓ DEL SR. BISBE EN LA CLOENDA DE L'ACTE DE LLIURAMENT DELS PREMIS DE L'EDITORIAL MENORCA (16-I-1992)

Em plau d'intervenir en aquest acte amb paraules d'agraïment per tots els qui l'han fet possible: directius del «Diari Menorca», membres dels jurats i concurrents als premis convocats per l'Editorial Menorca. I també amb paraules de cordial felicitació i enhorabona pels qui han estat proclamats Protagonistes de la Vida Menorquina 1991.

Aquest acte ha esdevingut ja una tradició en el món cultural de la nostra illa i enriqueix la celebració de les Festes de Sant Antoni i la Diada del Poble de Menorca. I hom s'alegra que així sigui: que el nostre Diari no sols sigui un prestigiós instrument d'informació i de formació d'opinió sinó un generador de cultura amb la convocatòria d'aquests premis i amb la proclamació d'aquests protagonistes.

Avui, potser més que mai, cal treballar per aixecar els nivells culturals, precisament per a defensar la nostra mateixa identitat. Des dels temps en què Andreu Malraux s'inquietava pel que ell anomenava l'«home precari», la condició del ser humà no ha cessat de degradar-se. No voldria ser pessimista però només cal estar atents als fets quotidians: l'augment dels fanatismes i dels racismes, el terrorisme i la criminalitat en expansió, el subdesenvolupament i la misèria que humilia una part creixent de la humanitat. I potser el fet més greu, la desintegració de les raons de viure, de les persones i de les cultures.

Tràgica paradoxa d'una època que proclama, com mai ho havia fet, els drets de l'home i que, d'altra banda, segueix despreciant-lo en la seva dignitat elemental.

Hi ha, tanmateix, un signe d'esperança: aquestes calamitats, que ens desagraden a tots, estan generant una angoixa col·lectiva i projecten davant nostre la imatge de l'home amenaçat en la seva mateixa humanitat, en allò que el fa humà, en la seva cultura. Tots som conscients que, en el fons, el gran perill és la deshumanització.

Davant l'amplitud del perill, es fa necessària la denúncia moral, encara que aquesta sigui insuficient. El problema no és només un problema ètic; és un problema de concepció de l'home. El que està en perill és el ser de l'home i el seu esdevenidor. Defensar la cultura de l'home representa, doncs, avui una qüestió radical: la supervivència del ser humà.

El Papa Joan Pau II ha descrit molt bé aquesta trista paradoxa de la nostra època: «Una de les mancances —diu— més evidents de la civilització actual es troba sens dubte en la visió inadequada de l'home. Certament, la nostra època és la que parla més de l'època de les angoixes més fondes de l'home a propòsit de la seva identitat».

I són precisament les societats tècnicament més avançades les que tenen el perill més preocupant, ja que el sentit de l'home, de la seva dignitat, de la seva llibertat, de la seva cultura estan profundament deteriorats. La llibertat es confon massa sovint amb l'individualisme amoral, amb les exigències de l'instint o de l'interès egoista. El progrés es assimilat a l'enriquiment material o l'acumulació de guanys. La felicitat s'identifica amb un consumisme sense discerniment. La primacia de la subjectivitat és exaltada per l'hedonisme dominant, per la gratificació immediata dels desitjos, el culte del confort i el rebutjament de tot compromís definitiu.

El dilema fonamental per a l'home modern consisteix en harmonitzar les seves conquestes: d'una banda les seves conquestes científiques i tècniques, que han produït meravelles fins ara mai conegudes, i d'altra banda, les conquestes d'ordre espiritual i ètic, que constitueixen el cim de la creativitat humana. Tot el que admirem com èxits de la nostra civilització, ¿fan que l'home sigui més home, més conscient de la seva dignitat, més responsable, més obert als demés?

Si la cultura és allò per mitjà del qual l'home esdevé més home, cal constatar que la nostra època està amenaçada per l'anticultura; és a dir, per la deshumanització i desacralització de l'home. Les facultats de l'home han capgirat el seu poder contra el mateix home.

Davant d'una tal situació cal una mobilització de totes les consciències. Cal convèncer de la prioritat de l'ètica per sobre de la tècnica, de la superioritat de l'esperit per damunt de la matèria.

Jo em voldria dirigir a tots els homes sincers, a tots aquells que creuen en els valors de l'esperit i invitar-los a estimar l'home per ell mateix, siguin quines siguin les seves creences. Ens urgeix mobilitzar la consciència universal, desvetllar en tots el sentit de l'humà.

La causa de l'home i de la seva cultura ha de ser un lloc de reencontre i de col·laboració privilegiada per a tots els homes de bona voluntat.

Jo desitjo que el nostre Diari sigui en tot moment una plataforma d'encontre de totes les persones que estimem l'home i volem el millor per ell. I no sols el Diari sinó que, en aquesta vespra de la celebració de la «Diada del Poble de Menorca», voldria fer una crida a tots els estaments socials, polítics, culturals i religiosos de la nostra Illa perquè col·laborem per aixecar el nivell moral del nostre país, la qual cosa voldrà dir aixecar el seu nivell religiós, ètic i cultural i treballar per un futur més esperançador per a l'home. Crec que aquesta pot ser la tasca més fecunda en defensa de la nostra identitat menorquina, de poble que pertany a la cultura occidental i cristiana.

PARAULES DE BENVINGUDA DIRIGIDES AL SR. BISBE VISITADOR APOSTÒLIC DEL SEMINARI DIOCESÀ

Benvolgut germà en l'Episcopat:

Benvingut a la nostra Diòcesi i, en concret, a aquesta institució tan estimada per nosaltres, el Seminari Diocesà.

El nostre Seminari, com la nostra mateixa Diòcesi, és una realitat senzilla però, per nosaltres, és el nostre millor tresor. És realment el cor de la Diòcesi. I no concebiríem el nostre cos eclesial sense el seu cor. Per això l'estimam i li donam tot el suport necessari.

Actualment compta amb vuit seminaristes, —cosa grossa per a una Diòcesi d'uns setanta mil habitants—. Quatre d'ells es troben en l'etapa diaconal, a les portes, doncs, de la seva incorporació al presbiteri diocesà. Els altres quatre estan repartits en diferents cursos de formació. Esperem que ben aviat tornaran a ser set o vuit, que és un nombre convenient, tant per les necessitats pastorals de la Diòcesi com per la mateixa vida comunitària del Seminari. Estem fent una intensa tasca de promoció vocacional. El diumenge, dia 8 de març, hi haurà, si Déu vol, una trobada de joves aquí mateix, al Seminari, amb aquesta finalitat.

Heu vingut com a Visitador Apostòlic a aquesta institució. Us diem amb el cor a la mà: «Sou a ca vostra». Teniu totes les portes obertes. Tots —rector, professors, alumnes i jo mateix— volem ajudar-vos en aquesta tasca que la Santa Seu us ha encomanat. Desitgem que sigui ben profitosa per al bé de la nostra mateixa Església de Menorca.

Us agraeixo, en nom de la Diòcesi i del Seminari, tota l'atenció i tot l'interès amb què cercareu de conèixer i avaluar la situació del Seminari. Restem ben oberts a tots els vostres suggeriments. Tanmateix, permeteu de demanar-vos ulls de benvolença per les deficiències que hi pugueu observar. Bona voluntat no ens manca. El nostre treball de formació espiritual i intel·lectual dels seminaristes, tot i tenir les avantatges del treball artesanal, pot tenir —qui ho dubta— els seus defectes. Nosaltres desitgem el millor per al Seminari ja que aquí tenim el millor futur de la nostra Església.

Moltes gràcies pel temps que ens esteu dedicant. I que el Senyor beneeixi la vostra tasca entre nosaltres i en la vostra Església de Santander.

COMUNICACIONS

ALS PREVERES I DIAQUES AMB OCASIÓ DE SANT ANTONI

7 de gener de 1992

Molt estimats preveres i diaques:

Encara que ja ens vam trobar a Sant Joan de Missa el passat dia 3 i ens vam desitjar un bon i sant any, reitero aquest desig perquè, de fet, aquell dia no ens puguérem saludar tots.

Ara, acabades les celebracions nadalenques, ens trobem ben aprop del dia 17 de gener, celebració de la festa de Sant Antoni.

M'han informat que aquesta celebració tradicionalment té el caire de celebració diocesana, la qual cosa suposa un trobar-nos junts concelebrant l'Eucaristia a la Catedral per pregar i donar gràcies a Déu. La Celebració de l'Eucaristia serà a les 11 del matí. A continuació hi haurà la tradicional Processó dels Tres Tocs. Us hi convido a tots.

Us prego també de fer arribar la meva invitació a unir-se a aquesta celebració als fidels de totes les Parròquies de la Diòcesi.

Amb un gran afecte i en comunió de pregària us saluda,

**Francesc Xavier
Bisbe de Menorca**

ALS MEMBRES DE LES COMUNITATS CRISTIANES DE L'ARXIPRESTAT DE MAÓ

20 de febrer de 1992

Que l'amor de Crist estigui amb vosaltres.

El Sr. Arxiprest m'ha informat que, els propers dies 7 i 8 de març, tindrà lloc l'Assemblea de l'Arxiprestat de Maó.

Amb aquestes lletres voldria encoratjar tots els membres de les comunitats, moviments i associacions eclesials a participar-hi.

Aquesta experiència té ja deu anys d'existència i ha possibilitat de fer algunes passes vers una major coordinació pastoral.

Que la vostra participació sigui il·lusionada, sentint-vos membres actius i responsables de l'Església, sota el guiatge dels vostres pastors.

El tema a tractar —«Comunitats cristianes davant una nova realitat»— és important i suggerent. Hem de cercar amb imaginació i creativitat camins per proposar la Bona Nova de la salvació de Jesucrist. Avui, com sempre, l'home segueix essent permeable a l'acció de la gràcia de Déu. Treballem, idò, amb una gran esperança!

Us agraeixo, ja des d'ara, la tasca de reflexió i la proposta de suggeriments pastorals. Encomanem-ho tot a l'Esperit Sant. Que Ell ens inspire els millors camins per anunciar l'Evangelí avui.

Us beneeix amb tot afecte,

Francesc Xavier Ciuraneta
Bisbe de Menorca

VICARIA GENERAL

CONVOCATÒRIA DEL CONSELL DEL PRESBITERI

Ciutadella, 27 de gener de 1992

Benvolgut en el Senyor:

Em plau convocar-te, en nom del Sr. Bisbe, a la reunió del Consell del Presbiteri que —si Déu ho vol tindrà lloc el dimecres, dia 5 de febrer, a les 10.30 del matí a Ca'l Bisbe.

La reunió durarà tot el matí i acabarem dinant junts al Seminari, a les 14.30 h.

L'orde del dia és el següent:

1. Pregària de Tercia.
2. Constitució del nou Consell del Presbiteri.

3. Elecció del Secretari.
 4. La Pastoral de l'economia de la Diòcesi.
 - Aportacions dels arxiprestats i dels religiosos.
 - Debat.
 5. Altres temes:
 - Consell Diocesà de Pastoral.
 - Jornades Bisbes-Vicaris a Castelgandolfo.
 - Assegurances UMAS. Multirisc.
 - Ús de les esglésies per a concerts de música no-religiosa o clàssica.
 - Sou dels capellans i nova forma de declaració de la renda.
- Una abraçada,

Sebastià Taltavull
Vicari General

CONSELL DEL PRESBITERI PASTORAL DE L'ECONOMIA DE LA DIÒCESI DE MENORCA

1. Pressuposts teològic-pastorals

- a) Una Església de comunió.
- b) La praxi de la primera comunitat cristiana.
- c) Administradors d'uns béns de la comunitat.
- d) El nostre compromís evangèlic amb els pobres.
- e) Què demana avui l'Esperit a la nostra Església.

2. El nostre Directori d'Economia

- a) Economia diocesana.
- b) Economia parroquial.
- c) Economia d'altres entitats d'Església.

Preguntes

- Què ha d'abastar l'economia diocesana i parroquial?
- Com fer que els béns que tenim siguin «productius»?
- Com assegurar el compliment del Directori?

3. Qüestions pràctiques

- a) Com caminar cap a l'autofinançament: propostes concretes.
 - Diòcesi.
 - Parròquies.
- b) Com arribar a una autèntica «comunicació cristiana» de béns?
- c) Quina ha de ser la contribució de la diòcesi en relació als més necessitats? (especialment ajuda al Tercer Món...).
- d) Com enfrontar econòmicament el manteniment del Patrimoni?

ASSUMPTES ECONÒMICS

S'ha rebut de la Vicesecretaria econòmica de la Conferència Episcopal Espanyola una comunicació que resumim a continuació.

1. EL RÉGIMEN TRIBUTARIO DE LOS SACERDOTES EN LA NUEVA LEY DEL IRPF

1.- El BOE de 7 de junio de 1991, publicó el texto de la Ley 19/1991, de 6 de junio, que aprueba la nueva regulación del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas. Esta ley entró en vigor el 1 de enero de 1992, y el primer ejercicio que se regirá por ella será el año 1992 por el que deberá presentarse la declaración en 1993.

El ejercicio 1991, cuya declaración habrá de presentarse en 1992, se regirá todavía por la legislación anterior.

2.- La Ley 18/1991, cambia la calificación fiscal de los rendimientos que perciban los sacerdotes por el ejercicio de sus funciones.

El artículo 25.o) de la Ley enumera entre los rendimientos del trabajo «las cantidades que se obtengan por el desempeño de funciones de ministro o sacerdote de las confesiones religiosas legalmente reconocidas».

En virtud de este precepto, las retribuciones de los sacerdotes dejarán de considerarse como rendimientos profesionales para ser consideradas como rendimientos del trabajo.

Esta nueva calificación tendrá las siguientes ventajas:

- a) No estarán obligados a presentar las declaraciones de pagos fraccionados, que los profesionales deben presentar trimestralmente.
- b) Tendrán derecho a deducir del importe íntegro de los rendimientos del trabajo que perciban, el 5% de este importe, para determinar el rendimiento neto que deberán integrar en la base imponible de su impuesto.
- c) Tendrán derecho a una deducción de la cuota de 25.000 pesetas.
- d) Se les aplicará el límite de ingresos que determina la falta de obligación de presentar la declaración del impuesto. Según el artículo 96. dos de la Ley 18/1991, no estarán obligados a declarar los sujetos pasivos que obtengan rentas inferiores a un millón de pesetas brutas anuales, procedentes exclusivamente de alguna de las siguientes fuentes:

«a) Rendimientos del trabajo y asimilados que no tengan el carácter de rendimientos empresariales o profesionales.

b) Rendimientos del capital mobiliario e incrementos de patrimonio sujetos al Impuesto que no superen conjuntamente las doscientas cincuenta mil pesetas brutas anuales».

3.- Por el ejercicio de 1992, los sacerdotes que tengan obligaciones de pre-

sentar la declaración del impuesto, por superar los indicados límites sólo tendrán que presentar (en 1993, normalmente hasta el 30 de junio) la declaración general del impuesto. De la cuota íntegra que resulte podrán deducir, además de las 25.000 pesetas, antes citadas, las retenciones a cuenta que, en su caso, les haya practicado la entidad que les abone los rendimientos.

2. LA OBLIGACIÓN DE PRACTICAR RETENCIONES A CUENTA DEL IRPF POR LAS RETRIBUCIONES QUE SE ABONEN A LOS SACERDOTES

El artículo 98.1, de la Ley 18/1991, dispone que «Las personas jurídicas y entidades, incluidas las comunidades de bienes y las de propietarios, que satisfagan o abonen rentas sujetas a este impuesto, estarán obligadas a retener, en concepto de pago a cuenta, la cantidad que se determine reglamentariamente y a ingresar su importe en el Tesoro en los casos y forma que se establezca».

La obligación de retener depende de la concurrencia de tres requisitos:

a) Objetivo, relativo a la clase de rendimientos.

La nueva Ley ha seguido un criterio muy amplio en este aspecto y sujeta a la obligación de retener a todas las rentas sujetas al impuesto, mientras que actualmente esta obligación sólo afecta a tres clases de rendimientos (del trabajo, profesionales y del capital mobiliario).

b) Subjetivo, relativo a las personas obligadas a practicar la retención.

Serán todas las personas jurídicas y entidades, incluidas las comunidades de bienes y las de propietarios.

(Deberán retener también los empresarios individuales y los profesionales respecto a las rentas que satisfagan o abonen en el ejercicio de sus actividades empresariales y profesionales).

c) Cuantitativo, relativo al importe de las rentas sobre las que deba practicarse la retención.

Este límite, para los rendimientos del trabajo, viene dado por el escalón inferior de la escala que señala el coeficiente de retención aplicable, atendiendo a las condiciones personales de los perceptores de los rendimientos sujetos a retención.

Según la escala vigente, aprobada por el Real Decreto 717/1991, de 3 de mayo, la obligación de retener nace a partir de una retribución anual de 927.000 pesetas.

Por tanto, todas las retribuciones que no excedan de este importe no estarán sujetas a retención.

3. RÉGIMEN FISCAL DE LOS DONATIVOS A LA IGLESIA CATÓLICA

I.R.P.F. (Donante persona física).

El artículo 78.seis.c.) de la Ley 18/1991, de 6 de junio, que ha entrado en

vigor el 1 de enero de 1992 y que se aplicará por primera vez a la renta correspondiente a este ejercicio, (cuya declaración habrá de presentarse en 1993), establece una deducción de la cuota, por las cantidades que se donen a determinadas entidades entre las que se encuentra la Iglesia Católica.

Las entidades a las que se puede donar son las siguientes:

— El Estado, las Comunidades autónomas, las Corporaciones Locales y Universidades públicas.

— La Cruz Roja Española.

— La Iglesia Católica y las Asociaciones confesionales no católicas, legalmente reconocidas, que hayan firmado con el Estado español los acuerdos a que se refiere el artículo 16 de la Constitución Española.

— Las fundaciones legalmente reconocidas que rindan cuentas al órgano de protectorado correspondiente.

— Las Asociaciones declaradas de Utilidad Pública.

La cuantía de la deducción será del 10% de las cantidades donadas, pero debe tenerse en cuenta que el importe total de esta donación —junto con las inversiones que enumera el apartado 4 (deducción por seguros, por vivienda y adquisiciones de bienes de interés cultural) y las deducciones que enumera el apartado 6 (donaciones al Comité Olímpico de Barcelona y al Consorcio de Madrid Capital Europea), no pueden exceder del 30% de la base liquidable del sujeto pasivo. Esto supone que si se donan cantidades que exceden de este límite, el 10% de deducción se aplicará sólo sobre la parte de la donación comprendida, dentro del límite del 30%. Si una persona agota ese límite con otra deducción, por ejemplo, por la adquisición de la vivienda habitual, ya no tiene derecho a aplicar ninguna deducción por los donativos que haga a la Iglesia.

La deducción del 10% por donativos se aplica a la cuota íntegra del impuesto, es decir, a la cuota que resulte de aplicar la tarifa del impuesto a la base liquidable.

Además de esta deducción del 10% que se refiere, básicamente, a las deducciones en metálico, el citado apartado seis del artículo 78 permite otra deducción de la cuota, del 15% de las donaciones puras y simples en bienes que formen parte del Patrimonio Histórico Español inscritos en el Registro General de Bienes de Interés Cultural, siempre que las donaciones se hagan a cualquiera de las entidades arriba enumeradas que dan derecho a la deducción del 10%.

Impuesto sobre Sociedades (donante persona jurídica).

Sigue en vigor el régimen anterior, contenido en el artículo 13 m.) de la Ley 61/1978, del Impuesto sobre Sociedades, desarrollado por el artículo 123 del Reglamento de este impuesto.

Las sociedades podrán deducir como gasto, con el límite del 10% de la base imponible, el importe de los donativos que hagan a las entidades comprendidas en el artículo 30.1.e) del Reglamento de este impuesto.

El apartado e) se refiere a «Los Establecimientos, Instituciones, Fundaciones o Asociaciones, incluso las de hecho de carácter temporal para arbitrar fondos, cuando dichos Entes hayan sido calificados o declarados benéficos o de utilidad pública para los órganos competentes del Estado, siempre que los cargos de patronos, representantes legales o gestores de hecho sean gratuitos y se rindan cuentas al órgano de protectorado correspondiente».

El artículo V del Acuerdo para Asuntos Económicos dispone que las entidades comprendidas en él, tendrán derecho, en todo caso, a los beneficios fiscales que se concedan a las entidades benéficas privadas; y, el apartado Primero de la orden de 29 de julio de 1983, ha aclarado que las asociaciones y entidades religiosas comprendidas en el artículo IV del Acuerdo para Asuntos Económicos, disfrutará de los mismos beneficios fiscales que las entidades a que se refiere el artículo V.

En virtud de estas normas, cuando una sociedad hace un donativo a una entidad eclesiástica, para determinar su base imponible por el Impuesto sobre Sociedades, puede computar como gasto el importe del donativo, hasta el 10% de la base imponible.

SECRETARIA GENERAL

APROVACIÓ DELS ESTATUTS DEL CONSELL PASTORAL DIOCESÀ

Decret.- 1/1992.- Ciutadella de Menorca, 15 de febrer de 1992.

Per tal de constituir el Consell Pastoral Diocesà i ateses les propostes acordades en la reunió dels Arxiprestos i dels representants laics dels Arxiprestats, celebrada a Alaior el dia 1 de desembre de 1991, sobre els continguts dels estatuts pels quals el Consell haurà de regir-se;

PEL PRESENT, d'acord amb el que estableixen els cc. 511 i ss. del Codi de Dret Canònic, aprovam els estatuts del Consell Pastoral Diocesà.

Així mateix convocam les eleccions de tots els membres per raó d'elecció, als quals fa referència l'article 5.2. dels estatuts del Consell. El Vicari General tindrà cura que els Arxiprestos i els Delegats organitzin l'elecció dels laics representants dels Arxiprestats i de les Delegacions Diocesanes.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe.

Francesc Xavier Ciuraneta

Per manament del Sr. Bisbe

Ma. Carme Manonelles

Canceller Secret. Gral.

ESTATUTS DEL CONSELL PASTORAL DIOCESÀ DE MENORCA

1. Naturalesa, finalitat i competències

1. El Consell Pastoral Diocesà és un organisme eclesial que es regeix per les normes del Dret Canònic, i les d'aquests Estatuts.

2. La finalitat del Consell Pastoral Diocesà és que «la vida i l'activitat del Poble de Déu sigui més conforme a l'Evangelí» (Pau VIè. Ecclesiae Sanctae, núm. 1).

3. Correspon al Bisbe diocesà (c. 514,1):

3.1. Convocar i presidir el Consell Pastoral Diocesà.

3.2. Determinar les qüestions que s'hi han de tractar o acceptar les que són proposades pels seus membres.

3.3. Fer públiques les coses tractades en el Consell.

4. Correspon al Consell Pastoral Diocesà, per poder complir la seva finalitat, «investigar i ponderar tot allò que es refereix a les activitats pastorals i proposar-hi conclusions pràctiques» (c. 511), per mitjà de:

4.1. L'estudi de la presència de l'Església en els diferents sectors i ambients de la diòcesi.

4.2. La programació i promoció de les accions pastorals necessàries per fer més viva i operant aquesta presència de l'Església en tots els sectors i ambients de la diòcesi.

4.3. La revisió periòdica de les activitats pastorals programades.

2. Composició

5. El Consell Pastoral Diocesà «consta de fidels que estiguin en plena comunió amb l'Església catòlica, tant clergues com membres dels instituts de vida consagrada i, sobretot, laics» (c. 512, 1), que són designats segons es determina en els presents Estatuts:

5.1. Seran membres nats per raó del càrrec:

— el Vicari General.

— l'Assessor Jurídic.

— els Arxiprestos.

— l'Ecònom Diocesà.

5.2. Seran membres per raó d'elecció

— Religiosos no preveres: un elegit entre tots els de la diòcesi.

— Religioses: dues elegides per la Confer: una del sector de l'ensenyament i l'altra del camp de l'acció social.

— Laics:

* Dos representants per cada un dels tres arxiprestats.

* Un representant per cada una de les Delegacions diocesanes que estiguin en funcionament.

5.3. El Bisbe, a fi de que el Consell Pastoral Diocesà reflecteixi adequadament la realitat social i eclesial de la diòcesi, podrà designar altres membres.

3. Elecció

6. Les eleccions es faran segons dret (C.I.C. 164-179).

6.1. El religiós no prevere serà elegit per les respectives comunitats.

6.2. Les religioses seran elegides per la Confer.

6.3. Els laics dels diferents Arxiprestats de la Diòcesi seran elegits pels representants de cada Consell Pastoral Parroquial que estigui formalment constituït. On existeixi el Consell Pastoral Arxiprestal, aquest elegirà d'entre els seus membres, els qui han de formar part del Consell Pastoral Diocesà. En els dos casos, l'Arxiprest tindrà cura de l'elecció.

4. Durada dels membres del Consell

7. Els membres nats per raó del càrrec formen part del Consell Pastoral Diocesà mentre exerceixen el seu càrrec.

8. Els membres per raó de l'elecció o designats pel Sr. Bisbe formen part del Consell Pastoral Diocesà durant 4 anys, després dels quals podran ser elegits o designats de nou.

9. El Consell Pastoral Diocesà serà renovat parcialment cada 2 anys, cessant la meitat del total dels membres elegits i designats.

5. Òrgans i funcionament

10. El Consell Pastoral Diocesà estarà dotat d'un Reglament intern i es crearan els òrgans i funcions que es creguin convenients, d'acord amb el Dret i els presents Estatuts, a fi de complir amb més eficàcia i fruit pastoral la missió encomanada.

6. Nombre de reunions

11. El Consell Pastoral Diocesà, en sessió ordinària, es reunirà dues vegades a l'any. En sessió extraordinària, sempre que ho determini el Sr. Bisbe, sigui per pròpia voluntat o bé a petició de la majoria dels membres del Consell.

7. Acords

12. És considerat acord del Consell Pastoral Diocesà la conclusió que obtingui, a més de l'aprovació del Sr. Bisbe, el vot favorable de dos terços dels membres presents en sessió plenària, quan participin en ella la majoria dels qui han estat convocats.

13. Tots els membres del Consell Pastoral Diocesà han de considerar-se coresponsabilitzats i compromesos pels acords que s'hagin pres.

8. Dissolució

14. El Consell Pastoral Diocesà cessa en cas de Seu vacant (c. 513,1) i quan, per causa greu, sigui dissolt pel Sr. Bisbe.

Nota transitòria

1. Per a possibilitar la primera renovació parcial, passats dos anys, cessarà

la meitat del total dels membres elegits o designats, mantenint la proporcionalitat entre els diferents estaments representats.

REGLAMENT INTERN DEL CONSELL PASTORAL DIOCESÀ

1. Obligacions dels membres del Consell Pastoral Diocesà

1.1. Assistir amb puntualitat i íntegrament a totes les reunions plenàries, tant ordinàries com extraordinàries que es celebrin.

1.2. Comunicar al Secretari l'eventual impossibilitat d'assistir a alguna reunió amb temps suficient, indicant els motius de l'absència; en començar cada reunió el Secretari donarà compte de les absències.

1.3. Estudiar i tractar a consciència els temes i assumptes de l'Orde del Dia de cada reunió en un clima de diàleg.

1.4. Guardar secret sobre les intervencions que es facin durant les reunions; la virtut de la caritat i el clima de llibertat i fraternal col·laboració obliguen a aquesta prudent discreció.

2. Comissió Permanent

2.1. El Consell Pastoral Diocesà tindrà una Comissió Permanent integrada pel President, el Vicari General, el Secretari, un Arxiprest i quatre laics.

2.2. Correspon a la Comissió Permanent:

2.2.1. Rebre del President i dels membres del Consell els temes, suggeriments i iniciatives per a confeccionar l'Orde del Dia.

2.2.2. Resoldre les qüestions de procediment no previstes en el present Reglament.

2.2.3. Facilitar als membres del Consell la informació necessària per a l'estudi i tractament dels assumptes de l'Orde del Dia.

2.2.4. Procurar que la convocatòria de les reunions, ordinàries del Consell, amb l'Orde del Dia, esborrany de l'Acta de la reunió anterior i la documentació complementària arribi als membres del Consell amb un mes d'anticipació.

2.2.5. Vetlar pel compliment dels acords presos.

2.2.6. Designar un Moderador per a les reunions.

3. Secretari

Els membres del Consell han d'escollir d'entre ells un Secretari, que ho serà del Ple i de la Comissió Permanent, amb les següents atribucions:

3.1. Convocar, per orde del President, les reunions del Ple, tant ordinàries com extraordinàries, i les de la Comissió Permanent.

3.2. Enviar amb la deguda anticipació l'Orde del Dia de les reunions, amb l'esborrany de l'Acta de la reunió anterior i la corresponent documentació.

3.3. Redactar les Actes de les sessions, portar el corresponent Llibre d'Actes i custodiar l'Arxiu del Consell.

3.4. En general, tenir cura de tot el que es refereix a la preparació, celebració i bon orde de les reunions, com per exemple l'ambientació de la sala, etc.

4. Moderador

Correspon al Moderador:

4.1. Vigilar a fi de que les reunions es desenvolupin ordenadament, regulant les intervencions dels membres, fent complir els horaris establerts, dirigint prudentment les intervencions.

4.2. Afavorir un clima afectiu, satisfactori i dinàmic.

5. Orde del Dia

5.1. El Consell Pastoral Diocesà tractarà en cada reunió només els temes continguts en l'Orde del Dia. En el moment del Torn obert de paraules poden plantejar-se i tractar-se ocasionalment altres temes, comptant amb l'aprovació del President.

5.2. En l'Orde del Dia s'indicarà també l'horari previsible de la reunió.

6. Acta de les reunions

El Secretari redactarà l'Acta de cada reunió, on constaran principalment els acords presos. En començar cada reunió es llegirà l'esborrany de l'Acta corresponent a la reunió anterior, sotmetent-la a l'Aprovació dels membres del Consell.

7. Avaluació de les reunions

La Comissió Permanent dedicarà una reunió a l'any a fer l'avaluació de la marxa de les reunions i de la feina del Consell, revisant tant el clima de participació com l'efectivitat del Consell.

8. Pregària

El Consell Pastoral Diocesà començarà i acabarà les seves reunions amb alguna pregària, inspirada en la litúrgia.

9. Ponències i Comissions

9.1. La Comissió Permanent pot confiar a qualsevol membre del Consell l'estudi i exposició d'algun tema particular que s'hagi de tractar; aquest membre ho farà en qualitat de Ponent.

9.2. La Comissió Permanent podrà confiar a una Comissió especial, composta per membres del mateix Consell o altres persones, o d'índole mixta, algun tema que ho demani per la seva importància o especialització.

9.3. La Comissió Permanent podrà invitar, per pròpia iniciativa o a petició del propi Consell, qualsevol persona o grup per a informar o exposar un tema que pugui interessar al Consell.

10. Conclusions

10.1. Els temes tractats en el Consell Pastoral Diocesà es concretaran en conclusions; açò serà més necessari quan els temes s'hagin de sotmetre a votació.

10.2. La votació serà secreta quan algun membre del Consell ho demani.

10.3. Cada membre del Consell només té un vot.

ECÒNOM DIOCESÀ

Decret.- 2/1992.- Ciutadella de Menorca, 20 de febrer de 1992.

Per tal de proveir de manera més adequada a la marxa de l'economia de la Diòcesi i havent escoltat el Consell Presbiteral —Col·legi de Consultors i el Consell per als Assumptes Econòmics,

PEL PRESENT, d'acord amb el que prescriu el c. 494 del Codi de Dret Canònic,

1. acceptem la renúncia del càrrec d'Ecònom Diocesà que ens ha presentat el Rvnd. Miquel Tutzó Melià, el qual continuarà formant part del Consell Diocesà per als Assumptes Econòmics;

2. establím que les funcions pròpies de l'Ecònom Diocesà siguin exercides provisionalment al llarg d'un any pel Vicari General de la Diòcesi. En el compliment d'aquestes funcions serà ajudat per un gestor laic, n'Antoni Carreras i Torrent.

Ho decreta i firma l'Excm. i Rvdm. Sr. Bisbe

Francesc Xavier Ciuraneta

Per manament del Sr. Bisbe

Ma. Carme Manonelles

Canceller Secret. Gral.

SOLEMNITAT DE SANT JOSEP I DIA DEL SEMINARI

La Solemnitat de Sant Josep, 19 de març, no figura aquest any com festa laboral en el Calendari de la Comunitat Autònoma Balear. Per açò el Sr. Bisbe ha tingut a bé donar les següents disposicions:

1a. Es dispensa aquest any, en la Diòcesi de Menorca, el precepte de oir Missa.

2a. Donada la importància de la festa es recomana vivament als fets cristians de la Diòcesi, ateses les seves obligacions laborals, la participació a l'Eucaristia.

3a. Els Rectors de les Parròquies i de les Esglésies, disposaran l'horari de les celebracions que estimin més adient per a facilitar la participació dels fets.

4a. La col·lecta pel Seminari se celebrarà el pròxim diumenge, dia 22, en què tindrà lloc el «Dia del Seminari».

VISITES AL SR. BISBE

El Sr. Bisbe rep normalment visites tots els dimecres, a partir de les cinc del capvespre, a la Casa Sacerdotal de Maó. Per a concertar visita, cal telefonar al Secretari Particular.

CAPÍTOL DE RELIGIOSES CLARISSES

Els dies 24 i 25 de febrer de 1992 el Sr. Bisbe celebrà Visita Canònica al Monestir de les Germanes Clarisses de Ciutadella, en el curs de la qual es celebrà el Capítol per l'elecció de l'abadessa i nous càrrecs del Monestir. Resultà elegida nova mare abadessa la germana Carme Mezquida Pons.

IN PACE CHRISTI

El Sr. Bisbe encomana a la pregària de la comunitat diocesana:

D. Fernando Martí Camps

El dia 6 del proppassat mes de febrer, als 75 anys, confortat amb els sants sacraments, D. FERNANDO MARTÍ I CAMPS, finia el seu pelegrinatge i arribà a la casa on hi ha moltes estances. Nat a Barcelona féu els estudis eclesiàstics al Seminari Conciliar de Menorca. Patí el dolor quan és donat a la naturalesa humana suportar amb el rerafons de que Déu ens estima en tots els moments de la vida.

Va ser un notable divulgador de la Història de Menorca, lletraferit, escriptor, arxiver i consultor molt apreciat de les nostres coses, prenia molt de gust fent arbres genealògics, professor del Seminari i de llengua i cultura catalana a diferents centres; va escriure el diari de la seva vida fins el mateix dia abans de morir.

El bisbe Pascual el va fer beneficiat reial i el bisbe Deig el nomenà canonge de la S.I. Catedral Basílica de Menorca.

Que en pau descansi i que brilli als seus ulls la llum perpètua.

Sebastià de la Mare de Déu del Toro Casteyó Nin

El passat 12 de febrer morí a l'ermita de Betlem d'Artà (Mallorca) l'ermità Sebastià de la Mare de Déu del Toro Casteyó Nin, als 79 anys.

Natural de Maó, on hi viu part de la seva família, l'ermità Sebastià treballà a Menorca d'agent comercial fins que entrà a la Congregació de Sant Pau i Sant Antoni, als 33 anys. Féu el postulat i noviciat a l'ermita de Betlem d'Artà. Visqué la senzillesa de la pregària i el treball manual des del silenci contemplatiu d'eremita a Valldemosa, Santa Magdalena d'Inca, puig de Pollensa, puig de El Toro (1952-54), puig de Bonany (Petra) i ermita de Betlem d'Artà.

Persona d'una gran pau interior, la seva malmesa salut va fer que tingués sempre cura d'atendre els pelegrins i visitants de les ermites i santuaris on vivia la seva comunitat. Durant anys, aquell ermità de llarga barba blanca fou el traginer, amb un ase i un carro, dels aliments dels hostes del puig de Pollensa i del material de restauració del Santuari.

L'ermità Sebastià va haver de ser hospitalitzat durant uns mesos fa gairebé un any per mor d'una trombosi cerebral. De llavors ençà quedà impossibilitat. La mort, però, vingué de sorpresa, a la matinada, quan no semblava que el seu estat fos greu. A l'horabaixa es celebrà el funeral, cos present, a l'ermita, i l'enterrament, en el petit cementiri, a redòs de xipressos i entre les flors del camp. L'eucaristia de comiat fou una autèntica manifestació d'entrançable afecte popular. Presidida per Mn. Francesc Munar, rector solidari d'Artà, i concelebrada per 14 preveres, els veïns de la contrada —més de 200 persones— volgueren fer-se present per donar-li el darrer adéu i participar de l'eucaristia, senzilla i emocionada.

Reposi en la pau que tan ardentment va cercar i assaborir, el creient senzill, lliurat a la contemplació del misteri de Déu i sempre sol·lícit amb tothom. Els seus germans de sang —Carmen, Federico i José— i els germans de Congregació rebin el nostre testimoni d'afecte i condol.

D. Martí Domingo Pons

Dia 29 de febrer a plena llum del migdia mediterrani, encomanava el seu esperit a les mans del seu Senyor, D. MARTI DOMINGO PONS, als 78 anys de pelegrinar; els santmiquelers i els més amics li deien amorosament el «Pater».

Nat a Ciutadella al si d'una nombrosa família de profundes arrels cristianes, home d'una gran humanitat, va estudiar al Seminari de Menorca. Va desenvolupar la seva vida sobre tot a Menorca i a l'Uruguay. Va ser vicari de Sant Francesc i capellà del Cementeri de Ciutadella; Consiliari del Centre Catequístic de Sant Miquel on hi deixà trossos de la seva salut, allí es va mostrar com a pedagog catequista intuitiu amb els fiets i joves amb qui fàcilment dialogava i comprenia, era com un d'ells.

Durant la guerra del 1936, amenaçat de mort, fugí a Mallorca i per sobreviure es va presentar voluntari com a capellà castrense a l'exèrcit de terra i a la marina. Amic d'alts dignataris que el tenien com el seu estimadíssim director espiritual. Incomprès a vegades, ho suportà amb una actitud sobrenatural, a la fi se li obriren les portes al Seminari on fou professor. Sempre duia a la solapa de la dulleta la insígnia de sant Joan Bosco, amic entrenyable dels salesians i de la seva obra, el van tenir com a professor, la paga la deixava per Maria Auxiliadora. També va donar classes al col·legi de la Companyia de Maria. Sempre va dur sotana com a signe d'amor a la seva mare. Darrerament, ja feia uns anys, que era Notari Eclesiàstic i oficial de la Curia encarregat dels expedients matrimonials.

INSTITUCIONS DIOCESANES

CONSELL DEL PRESBITERI REUNIÓ

El dia 5 de febrer del 1992 a Ca'l Bisbe es constitueix el Consell del Presbiteri i el Col·legi de Consultors. Formen part dels esmentats organismes: el Vicari General, Sebastià Taltavull; l'Assessor Jurídic, Rafel Ma. Oleo; el Rector del Seminari, Miquel Anglada; el President del Capítol Catedral, Pere Salord; els Arxiprestos: de Ciutadella, Francesc Triay; de Maó, Joan Febrer, del Centre, Joan Bosco Faner; els elegits pels capellans: Jaume Albert Vidal, per l'Arxiprestat de Ciutadella; Guillem Pons, pel de Maó; Enric Enrich, pel del Centre; Miquel Echamendi, pels preveres salessians; presidits pel Sr. Bisbe.

Després d'unes paraules de salutació del Sr. Bisbe en que posa de relleu la importància del Consell del Presbiteri i del Col·legi de Consultors, es passa a l'elecció del Secretari, quedant elegit el qui subscriu; actuarà com a moderador Sebastià Taltavull. S'acorda que els Arxiprests, feta la reunió preparatòria del Consell Presbiteral, enviaran al Bisbat una ressenya de la reunió feta amb els capellans de l'Arxiprestat.

A continuació es treballa l'orde del dia «PASTORAL DE L'ECONOMIA DE LA DIÒCESI DE MENORCA»; en relació al primer punt «Pressupost teològic-pastoral» hi va haver un acord general, van semblar bé els aspectes esmentats: a) una església de comunió, b) la praxi de la primera comunitat cristiana, c) administradors d'uns béns de la comunitat, c) el nostre compromís evangèlic amb els pobres, e) què demana l'Esperit a la nostra Església.

La conversa volta entorn: del sou dels capellans, la possibilitat d'un fons comú, els criteris per a les despeses, el manteniment del patrimoni, els consells d'economia —parroquials, arxiprestals, diocesà—, el nostre Directori d'economia, inventari dels béns eclesials mobles i immobles.

Les aportacions que es fan, posen de relleu que com Església diocesana hem de caminar cap a una economia suficient, solidària i transparent; l'economia ha d'estar en funció de la pastoral; s'hauran de crear instruments i canals de cara a aconseguir una economia més solidària.

El Vicari General comunica que el Bisbat ha contractat pel temps d'un any un gestor per a les qüestions econòmiques; decisió que va ser valorada molt positivament.

Ha estat una reunió per començar a entrar en el tema d'economia, encara que no es va arribar a qüestions ben concretes, va ser una bona introducció al tema.

Ciutadella a 5 de febrer del 1992.

El secretari,

Jaume Albert Vidal

CAPÍTOL CATEDRAL TROBADA AMB EL SR. BISBE

El dia 20 de febrer de 1992, a les 17 hores, el Sr. Bisbe convocà el Capítol Catedral, que es reuní, amb assistència de tots els seus membres, a la Sala Capitular. Era la primera convocatòria del nou Prelat amb el seu Capítol.

Després d'una invocació a l'Esperit Sant, inicià el Sr. Bisbe la sessió manifestant que totes les celebracions litúrgiques de la Catedral tenen que ser modèliques; perquè el Capítol té la missió de cuidar amb esment l'esplendor del culte diví, tal com correspon a l'església Mare i Cap de la diòcesi. I, en aquest sentit, agrai al Capítol la dignitat amb la que se celebren els actes litúrgics en ella. Recordant sobretot l'acte de la seva ordenació episcopal, que causà, —digué—, molt bona impressió als assistents vinguts de fora.

Manifestà que estan en el seu poder les renúncies d'alguns canonges als seus càrrecs, entregades al Sr. Administrador Apostòlic, Dr. D. Manuel Ureña Pastor, al complir 75 anys, tal com està manat pels Estatuts; i que ell determina deixar-los, de moment, en suspens.

Es tractà llargament i detalladament de les obres de restauració de l'edifici de la Catedral realitzades últimament amb la subvenció del Govern Balear, i que ja s'estan acabant. Des d'ara, per a poder continuar-les, s'haurà de recórrer al Ministeri de Cultura del Govern Espanyol, juntament amb la Conselleria balear, per a poder entrar en el Pla General de Restauració de Catedrals.

També es digué que està en fase adelantada la construcció del nou orgue, donació del Sr. D. Fernando Rubió; i que l'orguener Sr. Blancafort urgeix que se realitzin ja les obres d'infraestructura al lloc del seu futur emplaçament. El Capítol acorda dur-les a terme lo més prest possible.

El nombre de membres del Capítol ha quedat molt reduït. El Sr. Bisbe indica la conveniència de nomenar nous canonges. Se barregen varis noms de possibles candidats, i el Capítol queda encarregat de proposar al Sr. Bisbe alguns noms de preveres per a ser anomenats.

També es presentà al Prelat els Estatuts del Capítol, dels que se llegiren i comentaren alguns paràgrafs; trobant convenient que, per ara, es deixassin tal com estan.

Després de dues hores de sessió, no s'havien esgotat tots els punts de l'orde del dia. S'aixecà la sessió, quedant en tornar a reunir-se el Capítol amb el Sr. Bisbe en una altra propera ocasió.

SEMINARI DIOCESÀ LA VISITA APOSTÒLICA AL SEMINARI

Va ser molt intensa la jornada de Mons. Josep Vilaplana, Bisbe de Santander, a qui ha correspost la tasca de Visitador Apostòlic enviat per la Santa Seu als Seminaris de Catalunya i Balears.

Intensa, ampla, fecunda...

Per definir el tarannà de la visita serveixen unes paraules que Mons. Vilaplana deia a l'homilia: «El gran do que tenim els creients és que allà on anam, ens trobam amb germans». Caldria dir que aquesta ha estat la visita d'un germà que ens ha enviat la Seu de Roma.

Va arribar, dimecres, dia 26 de febrer, en el primer avió, des de Mallorca. El Bisbe Francesc Xavier hi era a esperar-lo. Van pujar al Toro a pregar davant la Verge, a berenar i a veure Menorca. Mons. Vilaplana ens deia que venia a Menorca per primera vegada.

Poc abans de les onze, després d'una breu visita a la Catedral, va arribar al Seminari. I va començar la tasca de visites.

Va parlar llargament, primer, amb el Bisbe Mons. Ciuraneta i després amb el Rector del Seminari.

A la 1 ens vam reunir per celebrar l'Eucaristia. La va presidir el nostre Bisbe i van concelebrar el Bisbe Visitador i els superiors i professors i va participar-hi tota la comunitat del Seminari: diaques, seminaristes, religioses, porter... En el moment de l'homilia el Bisbe Francesc Xavier va fer la presentació del seu germà en l'episcopat i Visitador Apostòlic, que va fer l'homilia plena de ressonàncies fraternals.

Després de l'Eucaristia ens vam aplegar per dinar. La nostra taula de cada dia es va eixamplar. Érem prop de trenta.

Tot el capvespre, sense ininterupció, Mons. Josep Vilanova va rebre visites: el Claustre de Professors, els diaques, l'administrador del Seminari, el delegat de vocacions, els seminaristes...

Com cada dia, abans de sopar, amb el Visitador —també ens hi va acompanyar el Sr. Bisbe— vam fer la pregària de Vespres. Després, més tran-

quil·lament, vam sopar. Hi van ésser convidats, a més del Visitador, el nostre hoste per un dia —que se'ns va fer curt— el Bisbe Francesc Xavier, el Vicari General, en Sebastià Taltavull, i en Joan Miquel. Un sopar de família, un sopar de germans.

De bon matí, el dia 27, va partir a seguir el servei de Visitador a Tortosa. A nosaltres ens va deixar el bon record del germà, que la Seu de Roma ens ha enviat, per animar-nos a continuar en la nostra tasca de preparar els qui un dia han de ser servidors de la comunitat diocesana, com «dignes cooperadors de l'Orde Episcopal». Moltes gràcies, Mons. Josep Vilaplana!

Miquel Anglada, Rector del Seminari

INFORME DEL SR. RECTOR PRESENTAT AL VISITADOR APOSTÒLIC

D'ençà del 1835 la diòcesi de Menorca es veu privada de la presència dels Frares —agustins i franciscans— que havien estat expulsats i expropiats dels seus convents per obra de la desamortització de Mendizàbal. La presència dels frares no havia fet urgent la necessitat de crear el Seminari Conciliar perquè els qui es preparaven per esdevenir preveres diocesans es formaven a les seves escoles teològiques.

A partir de l'exclaustració dels frares —encara que alguns van quedar incardinats a la diòcesi de Menorca— es fa més i més urgent la necessitat de crear un centre d'estudis per als qui aspiraven a preveres.

És el 8 de desembre del 1858 el dia en què el Bisbe Mateu Jaume i Garau, funda el Seminari Conciliar de Menorca, sota l'advocació de la Immaculada Concepció i de Sant Ildefons.

Des del principi s'hi fan estudis d'Humanitats, Filosofia, Teologia i Dret canònic.

Essent l'únic centre d'ensenyança mitjana que hi havia a Ciutadella, era bastant freqüent que entre els alumnes que feien estudis d'Humanitats, sobretot, n'hi hagués alguns que no eren candidats al presbiterat. (Gosaria afirmar que aquesta «suplència», en certa manera, ha arribat als nostres dies: fins que es va estendre l'ensenyança mitja a totes les classes socials, el Seminari era una solució econòmica per a la gent amb pocs possibles).

Des de la seva constitució el Seminari Diocesà ha estat l'únic centre d'estudis superiors de Menorca i la seva incidència en l'àmbit cultural de Menorca ha estat molt important, no sols en el camp dels estudis teològics sinó també en altres camps del saber humà.

Des del 1858 fins al 1969 (fora dels tres anys de forçós parèntesi de la guerra civil del 1936-1939) podem dir que hi ha una línia ininterrompuda d'ensenyança del cicle humanístic. Pel que fa als estudis de Filosofia i de Teologia hi ha una interrupció, també fruit, en certa manera, de la guerra civil, durant la qual havien estat sacrificats la majoria dels professors del Seminari; del 1944 al 1947 els estudiants de Filosofia i de Teologia de Menorca s'incorporen al Seminari de Mallorca.

Durant el curs 1947-1948, el Bisbe Bartomeu Pascual Marroig (que fins al 1964 reté per a ell el càrrec de rector del Seminari) restableix els estudis de Filosofia i Teologia. Tornen, per tant, a Menorca els seminaristes que hi havia a Mallorca.

El 1959, després de la celebració de l'Any Centenari del Seminari es produeix una forta renovació i entre el 1959 i el 1963 entren al Seminari 67 nous seminaristes.

Això fa que el Concili Vaticà II sigui viscut al Seminari amb una gran (sempre relativa a la petitesa humana i geogràfica de Menorca) empenta. Durant les sessions del Concili al Seminari hi havia:

	Teòlegs	Filòsofs
1962	5	12
1963	7	9
1964	8	11
1965	4	17

Tanmateix, però, el Concili es va viure amb un bisbe quasi nonagenari i, sobretot, el «post-concili». 87 anys tenia el Bisbe Pasqual en començar el Concili! Em sembla que va servir de ben poc el nomenament de D. Rafael Alvarez Lara, Bisbe de Mallorca, com a Administrador apostòlic el 1966. Va durar fins al 1969 en què va ser ordenat Bisbe de Menorca (2 de febrer del 1969) Mons. Miquel Moncadas Noguera.

Això significa que el Concili i l'immediat post-concili es va viure pràcticament sense bisbe.

La vivència del Concili —marcada sovint amb l'etiqueta de «reforma conciliar»— va ser aquí molt intensa, però també, cal reconèixer-ho, sense un pastor que fes el treball d'aglutinar els esforços i actuant com punt de convergència i diàleg de les diverses tendències que es manifestaven. La renovació conciliar va ser molt fragmentada i va aguditzar, segons el meu entendre, la divisió entre el clergat; és l'època dels «integrismes» i els «progressismes». La divisió que comporta l'edat, joves i grans, és substituïda, sovint, per la de capellans «avan-

çats» i capellans «carques». Era difícil veure que «la Diòcesi és una porció del Poble de Déu, encomanada al Bisbe perquè la pasturi amb la col·laboració del presbiteri, a fi que, unida al seu pastor i per ell aplegada en l'Esperit Sant per mitjà de l'Evangelí i l'Eucaristia, constitueixi una Església particular, en la qual verament subsisteix i obra l'Una, Santa, Catòlica i Apostòlica Església del Crist» (Christus Dominus, 11).

Amb tot això no pretenc fer veure una manca de sentit d'Església ni fer dubtar de la bona intenció de totes les «reformes» i de les «defenses» que es plantejaven. Senzillament vull posar de relleu que, fins al 1969, es va viure el Concili sense un pastor capaç de crear una plataforma de diàleg entre les diverses actituds. En alguns aspectes, potser, —ho dic amb un parlar humà— s'arribava tard al diàleg.

El Seminari patia, aquell any, unes fortes tensions entre els seminaristes majors i el qui era el rector —un capellà molt ben preparat en Sagrada Escripura— titllat de «poc avançat». Per tal de facilitar el seu relleu, es va decidir que els seminaristes anirien a estudiar teologia a Mallorca.

A continuació vull presentar unes dades sobre els ingressos al Seminari i, a continuació, en faré una reflexió:

	nous ingressos	són capellans	total semin.
1959-60	13	5	46
1960-61	17	3	53
1961-62	12	2	62
1962-63	12	—	68
1963-64	14	—	73
1965-66	1	—	53
1966-67	6	—	42
1967-68	4	—	40
1968-69	4	—	38
1969-70	11	—	42
1970-71	—	—	34
1971-72	2	1	31
1972-73	—	—	15
1973-74	2	—	17
1974-75	—	—	8
1975-76	—	—	5
1976-77	—	—	1
1977-78	4	1	4
1978-79	1	—	5

1979-80	1	1	5
1980-81	2	—	8
1981-82	—	—	6
1982-83	2	1 (+ ...)	8
1983-84	3	—	7
1984-85	1	1	6
1985-86	2	2	8
1986-87	—	—	8
1987-88	—	—	7
1988-89	2	(...)	9
1989-90	—	—	8
1990-91	1	(...)	7
1991-92	1	(...)	8

Durant els cinc cursos que van del 1959 al 1963 —ja ho he remarcat— els ingressos al Seminari són molt nombrosos, però prest es comença a sentir la necessitat d'equiparar els nostres estudis d'humanitats als de batxillerat civil. A partir del 1969 ens plantejam la possibilitat de convertir el Seminari en Centre de Batxillerat de l'Església, però, a la vegada, ens adonam que el baix nombre de matrícula fa inviable aquesta solució. (En relació amb això cal recordar que els Salesians i la Companyia de Maria, que tenien batxillerat en els seus respectius col·legis, per la mateixa raó —baixa matrícula— i, a més, la necessitat d'un professorat qualificat, que havia de ser no religiós, es van veure precisats a renunciar al batxillerat. Més encara, en aquell moment, per a una població a Menorca no gaire superior als 50.000 habitants hi havia dos Instituts d'Ensenyança Mitja que cobrien bé les necessitats de tota l'Illa, prou que l'Institut de Ciutadella, per manca d'alumnes, va tardar a tenir la qualificació de «definitiu»).

Mantenim, fins que ens és possible, el Seminari Menor. Els seminaristes resideixen a l'edifici del Seminari, on reben la formació específica i assisteixen a les classes dels Salesians —mentre encara tenen batxillerat— i després a l'Institut.

El curs 1975-76 clou, podríem dir, una època.

Durant el curs 1976-77 el Seminari toca fons, a Menorca no hi queda cap seminarista. N'hi ha un a Sant Cugat, a primer de Teologia, que acaba sense examinar-se.

El mes d'abril el bisbe Mons. Miquel Moncadas Noguera és traslladat a la seu de Solsona. Durant l'estiu, després que tres joves han manifestat la seva voluntat d'entrar al Seminari, amb el Vicari Capitular, recomençam una nova experiència d'estudis de Teologia a Menorca.

Les motivacions que ens mouen a fer l'experiència són les mateixes que sempre s'han sentit quan a la Diòcesi el Seminari Major ha estat fora:

1. El fet insular que condiciona molt les nostres realitats en tots els sentits.
2. Que hi hagi Seminari major aquí fa que els capellans s'interessin per l'estudi sistemàtic i no només per necessitats conjunturals.
3. El Seminari té així necessitat d'enriquir la seva biblioteca.
4. Els Seminaristes tenen la possibilitat d'entrar en contacte amb les realitats pastorals que són les que viuran demà com a preveres i no sofreixen el desarrelament que comporta viure fora d'aquí i que la nostra condició insular encara fa més gravosa per les despeses que suposa el desplaçament.
5. Aquesta és una motivació molt forta: la presència de seminaristes aquí, per pobra que sigui, es torna presència palpable tant per al poble —que ho expressa amb aportacions econòmiques— com per als joves que tenen un punt de referència en plantejar-se la seva vocació.

El curs 1981-82, els tres alumnes de Teologia del Seminari van a seguir els seus estudis a la facultat de Teologia de Sant Cugat.

La perspectiva de l'inici de la Teologia per part d'alguns seminaristes va fer que el Consell de Presbiteri, dins el marc del que s'anomenava «revisió dels anys 80», plantejàs la revisió de la Pastoral vocacional, que va esdevenir revisió del Seminari. El 21 de març del 1984, en el Full informatiu del Consell de Presbiteri (Butlletí, p. 161, 1984) es diu: «Seminari. — es veu com una realitat que ha de ser més participada per tots. — els seminaristes s'haurien de fer més presents en altres llocs a més de les seves pròpies comunitats. — el Seminari ha d'adequar els seus estudis a la realitat concreta que té i, per açò, és necessari fer un pla d'estudis que pugui permetre (com ho fan en altres llocs) elaborar un programa de recuperació d'estudis mitjos».

En les reunions arxiprestals preparatòries del Consell de Presbiteri es detecta que entre els preveres «la majoria s'inclina perquè els estudis i la formació per al sacerdoci ministerial es facin a Menorca, si bé es manifesta una diversitat d'opinions i matisos per quant alguns creuen que normalment els estudis s'haurien de fer a una facultat teològica i només extraordinàriament, per als qui no facin aquest curs normal, s'haurien de fer aquí». (Butlletí, p. 188, 1984). Això fa que el bisbe es determini a fer una consulta que presentava diverses alternatives (p. 189):

- «1.- Tots els estudis i formació fets a Menorca, des del començament fins acabada la teologia.
- 2.- Tots els estudis i formació fets fora de Menorca.
- 3.- Dos anys introductoris aquí i seguir després la teologia fora de Menorca.
- 4.- Institucionalitzar el sortir a estudiar després d'uns anys d'exercici pastoral com a capellans, havent estudiat abans tota la teologia a Menorca».

El dia 20 de juny al «full informatiu» del Consell de Presbiteri el bisbe Mons. Antoni Deig i Clotet dóna compte del resultat del sondeig fet entre els capellans. Diu així:

«El Sr. Bisbe posa en coneixement de tots el resultat de la consulta feta a tots els capellans. Un 70 per cent aproximadament es manifesta a favor de que els estudis de la teologia es facin al nostre Seminari i una vegada ordenats, tinguin l'oportunitat d'ampliar estudis. S'examinen totes les raons a favor i en contra i, tot i que n'hi ha de tipus intel·lectual pesen molt des del punt de vista pastoral. Dins les raons a favor de que el Seminari impartesqui la teologia a Menorca hi ha més unitat, mentre que dins les raons en contra és més dispers». (Butlletí, p. 284, 1984).

L'experiència durant aquests anys ha estat, em sembla prou positiva: dels cinc alumnes que van començar l'estudi de la teologia el 1984 (hi havia una religiosa) un és prevere i un altre, diaca; i dels tres que van començar el 1985, tots tres són diaques. Tres han fet, amb bona qualificació, l'examen de Batxillerat en Teologia, a la facultat de Sant Pacià, a través del Centre d'Estudis de Teologia de Mallorca (CETEM).

Aquesta experiència ens ha fet, a partir de l'inici del 1991-1992, estendre el servei docent del Seminari als laics amb la creació de l'Institut de Teologia, que enguany es troba en fase experimental.

Alumnes matriculats al Seminari Diocesà de Menorca:

	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991
Ciutadella	17	20	24	24	24	27	24	20	22	22	25	20	16	7	8	3	3	2	2	2	3	5	4	5	6	4	5	5	4	5	5	4	6
Ferrerias	10	12	13	16	17	12	10	8	5	4	3	4	5	2	2	—	—	—	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Es Mercadal	1	1	1	2	3	1	1	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Es Migjorn G.	5	7	8	6	5	5	4	3	2	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	1
Fornells	—	—	2	4	5	4	3	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Alaior	2	2	3	4	5	3	3	6	5	4	5	3	3	3	3	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Maó	7	6	5	5	4	5	4	2	3	3	3	2	—	1	1	1	1	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	1	—
Es Castell	2	2	2	3	5	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1	1	—	—	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Sant Lluís	1	1	2	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sant Climent	1	2	2	2	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fora de Men.	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	46	53	62	68	73	62	53	42	40	38	42	34	29	16	16	8	6	3	4	5	5	8	6	8	8	6	8	8	7	9	8	7	8

Ciutadella: 10 preveres (7), 2 diaques (2).

Ferrerias: 2 preveres (2)

Es Migjorn Gran: 5 preveres (5), 1 diaca (1)

Alaior: 2 preveres (—)

Maó: 2 preveres (2)

Es Castell: 1 preveres (—), 1 diaca (1)

Sant Lluís: 1 prevere (1).

1- Ha mort.

4- S'han secularitzat.

1 - És Pare Blanc.

SECRETARIAT D'ECUMENISME

SETMANA DE LA UNITAT

La semana de la Unidad Cristiana, del 18 al 25 de enero se celebró en toda la Diócesis.

Para prepararla, se distribuyeron folletos, con las lecturas de la Palabra de Dios y plegarias para estos días, a todas las iglesias y comunidades religiosas de la Isla, consiguiéndose que en todas las misas se rogara por tal intención.

Varios artículos en el «Diario Menorca» y en el «Full Dominical» contribuyeron a ambientar estas celebraciones, así como una circular del Secretariado, distribuida a todos los sacerdotes y religiosos.

Digno colofón de la Semana fue el acto ecuménico de oración que tuvo lugar el día 26 en la Parroquia del Rosario de Es Castell, organizado conjuntamente por la comunidad católica y los fieles de la Iglesia Anglicana, los cuales utilizan habitualmente la iglesia de Sta. Margarita de dicha población. Dicho acto, muy concurrido, fue presidido por el Rvdmo. Sr. Obispo.

Delegado de ecumenismo
Jaime Cots de Riera, Pbro.

CONFER FEMENINA

JUNTA CONFER FEMENINA — MENORCA

PRESIDENTA: Hna. Paulina Romartínez, Esclava Corazón de Maria.

VICE-PRESIDENTA: Hna. Conchita González, Dominica de la Anunciata.

SECRETARIA: Hna. María Teresa Llaneras, Misionera de los Sagrados Corazones.

TESORERA: Hna. María Lidón Miralles, Ntra. Sra. de la Consolación.

VOCAL DE FORMACIÓN: Hna. Conchita González, Dominica de la Anunciata.

VOCAL DE LA CoDiMe para la DELEGACIÓN DIOCESANA DE VOCA-
CIONES: Hna. Cecilia Sales, Franciscana.

VOCAL DE LA CoDiMe para la DELEGACIÓN DIOCESANA DE SANI-
DAD-OBRAS SOCIALES: Hna. Enriqueta Garriga, Hija de la Caridad.

VOCAL DE LA CoDiMe para la DELEGACIÓN DIOCESANA DE MISIO-
NES: Hna. Neus Farrés, Carmelita Misionera.

VOCAL DE LA CoDiMe para la DELEGACIÓN DIOCESANA DE ENSE-
ÑANZA: Hna. María Teresa Llaneras, Misionera de los Sagrados Corazones.

DELEGADO DIOCESANO DE RELIGIOSAS: Mn. Rafael Ma. Oleo.

ESTATUTOS — CONFER DIOCESANA

1.- NATURALEZA.

a) La CONFER DIOCESANA DE MENORCA se configura y define como un organismo mixto de diálogo, servicio y cooperación de los religiosos/as entre sí, con el Obispo y los organismos pastorales de la Diócesis de Menorca.

b) La CoDiMe está constituida por todos los Institutos de Vida Consagrada, las Sociedades de Vida Apostólica, canónicamente erigidas (c. 611) en Menorca y los religiosos/as singulares que conmoren, aunque sea temporalmente, en la Diócesis.

c) Las Entidades y los religiosos/as singulares constituirán la CoDiMe cuando voluntaria y formalmente se integren en ella y consecuentemente acepten estos Estatutos.

2.- FINALIDAD.

La CoDiMe tiene como finalidades:

a) Favorecer, animar y motivar el mutuo conocimiento, comunión, colaboración y diálogo entre los religiosos/as y los Institutos (1 b.).

b) Colaborar con el Obispo y sus Instituciones para mejor servir a la Iglesia local dentro de su línea pastoral y asumiendo los objetivos que se propongan.

c) Colaborar con la CONFER de Baleares y Nacional dentro del marco de los respectivos Estatutos.

d) Promover y programar actividades específicas para la formación y la vida de sus miembros, celebra, cuando se estime conveniente, Jornadas Diocesanas de estudio y reflexión para los religiosos/as, y participar, en lo posible, en las actividades que organice la Diócesis: cursillos, ejercicios espirituales, semanas de reflexión...

e) Dar a conocer al pueblo las actividades de CoDiMe a través de los Medios, sobre todo diocesanos, de Comunicación, para un mejor conocimiento de la vida religiosa.

f) Publicar periódicamente la Revista «ES POU DE TORN» para conocimiento de las actividades de la CoDiMe a todos los religiosos/as y a las Instituciones diocesanas.

g) Representar los intereses comunes de los religiosos/as y, en casos especiales, de algún Instituto en particular, ante las autoridades eclesíásticas y civiles de la región.

3.- ASAMBLEA Y ORGANISMO DE RÉGIMEN DE CoDiMe.

a) La Asamblea General de CoDiMe la constituyen todas y cada uno/a de los religiosos/as descritos en 1b y c.

b) 1) Cada Instituto de Vida Consagrada y de Vida Apostólica residentes en la Diócesis (no en cada una de las comunidades) elige un/a represen-

tante entre ellas que form*
hace según el c. 119 del C.I.C.

2) La duración de los miembros de la Junta Directiva en el cargo será de cuatro años, pero pueden ser reelegidos/as.

3) Los religiosos/as que forman la Junta Directiva estarán en estrecha comunicación con sus representados/as y son portadores/as del parecer y del voto de todos/as y cada uno/a de ellos/as.

c) La Junta Directiva está integrada por: Presidente/a, Secretario/a, Tesorero/a y los/as Vocales que estimen convenientes todos/as ellos/as de entre los que forman la Junta Directiva.

d) Los/as Vocales siempre que sean requeridos/as formarán parte de las Comisiones, Delegaciones o Secretariados Diocesanos respectivos.

e) A las reuniones de la Junta Directiva, desde la constitución de CoDiMe, puede asistir el Delegado Diocesano de Religiosas con voz pero sin voto.

f) La Junta Directiva se reunirá periódicamente, por lo menos dos veces al año.

g) La presidencia de CoDiMe la ostentarán «in solidum» un religioso y una religiosa elegido/a por y de por y de los miembros que integran la Junta Directiva.

f) De entre los religiosos/as se elegien los representantes para integrar los miembros del Consejo Diocesano de Pastoral y del Consejo del Presbiterio a través de la Junta Directiva.

4.- COMPETENCIA.

Lo que precede y estatuye y teniendo en cuenta particularmente de dicho en 3a, b — 1 y 4, todas las reuniones de la Junta Directiva son asamblearias.

Compete a la Junta Directiva.

a) Elaborar, modificar y aprobar los Estatutos, los cuales tendrán que ser ratificados, a su vez, por la CONFER Regional de Baleares.

b) Tratar los asuntos referentes a los fines generales de la CoDiMe.

c) Examinar otros asuntos que se le propongan, y, en su caso aprobarlos.

Compete a los Presidentes de CoDiMe:

a) Interpretar y aplicar los Estatutos.

b) Elegir los cargos de Secretario/a, de Administrador/a y Vocales.

c) Elegir un/a suplente en caso de que se produzca alguna vacante. Igualmente podrá elegir nuevos vocales para aquellos sectores de la vida religiosa o diocesana que considere conveniente y no están representados.

d) Aprobar las cuentas, presupuestos y balances y señalar la cuota con que las comunidades religiosas han de colaborar para el sostenimiento de los gastos de CoDiMe.

e) Programar las actividades oportunas conducentes a los fines de CoDiMe.

E.M.D. REUNIÓ CONSILIARIS

El dia 8 de febrer, a les 9 h. del matí, a la casa rectoral de Ferreries, va tenir lloc una trobada entre els diversos consiliaris dels E.M.D. amb el Sr. Bisbe. També hi varen assistir els matrimonis responsables dels sectors A i B de Menorca. La temàtica d'aquesta reunió fou: l'hora actual dels equips; la seva extensió i la importància que entre uns i altres hem de donar a la família i en concret al matrimoni.

El diàleg va transcórrer a dins d'un ambient d'espontaneïtat i afecte. Els consiliaris, varen exposar la seva experiència personal: Els equips han d'aprofundir molt més la seva espiritualitat i tots els seus membres han d'assumir un compromís amb bé de l'Església i de la societat; la problemàtica de la família i del matrimoni s'ha de tractar en el Consell de Presbiteri i en el pròxim Consell de Pastoral.

Va ser molt valuosa l'aportació del Sr. Bisbe. Es notà en tot moment la seva experiència, durant anys, de consiliari dels Equips de Tortosa. Ell mateix assenyala que la problemàtica de la família té suficient fondària per a ser tractada a nivell diocesà, després d'un estudi aprofundit que hauríem de fer entre tots.

SECCIÓ INFORMATIVA

ACTIVITATS DEL SR. BISBE

Mes de gener

- 3.- Dinar de germanor amb els preveres a sant Joan de Missa.
- 4.- Es reuneix amb els arxiprestos. Rep visites.
- 6.- A les 11 del matí, confereix el sagrament de la confirmació a la Parròquia de sant Esteve a Ciutadella.
- 7.- Rep visites. A les 21, inaugura les jornades parroquials de reflexió a la Parròquia de sant Esteve.
- 8.- Rep visites a la casa sacerdotal a Maó. A les 20.30 es reuneix amb el Consell d'administració de l'Editorial Menorca.
- 10.- Consell de govern.
- 13.- Rep visites.
- 14.- Rep visites.
- 15.- Rep visites a la casa sacerdotal de Maó.
- 16.- Rep visites. A les 19, beneeix el nou Hospital Geriàtric de Ciutadella. A les 21.30, al Club Marítim de Maó, assisteix al lliurament dels premis d'Editorial Menorca.
- 17.- A les 11, presideix l'Eucaristia diocesana a la Catedral de Menorca i la processó dels tres tocs, amb motiu de la festa de sant Antoni. A les 19, assisteix a l'acte institucional de la Diada del Poble de Menorca a l'Ajuntament de Ciutadella.
- 19.- Administra el sagrament de la confirmació a la Parròquia de Sant Lluís.
- 20.- Rep visites.
- 21.- Es reuneix amb el Batlle de sant Lluís per a tractar temes de col·laboració mútua.
- 22.- Participa en la jornada de formació permanent del clergat. Al capvespre, rep visites a la casa sacerdotal de Maó.
- 24.- Consell de govern. A les 18, presideix el funeral de la mare del P. Bartomeu Moll SDB, a la parròquia de sant Francesc de Ciutadella.
- 25.- Rep visites.
- 26.- Celebra l'Eucaristia a la parròquia de sant Antoni de Maó. A les 12.30, participa en la pregària ecumènica a la parròquia de la Mare de Déu del Roser a Es Castell.

28.- Participa a Palma de Mallorca en la reunió de la Comissió Mixta del Patrimoni.

29.- Dirigeix un recés espiritual a les religioses del Monestir de les concepcionistes de Maó. Al capvespre rep visites a la casa sacerdotal a Maó.

31.- Consell de govern. Presideix al Santuari de Maria Auxiliadora de Ciutadella l'Eucaristia amb motiu de la festa de sant Joan Bosco.

Mes de febrer

1-3.- Realitza diverses gestions a Barcelona.

4.- Rep visites.

5.- Presideix la constitució i la primera reunió del Consell Presbiteral. Al capvespre rep visites a la casa sacerdotal de Maó.

6.- A les 20.30, presideix l'Eucaristia vocacional al Seminari Diocesà.

7.- Consell de govern. A les 19, presideix el funeral pel Molt Illtre. Ferran Martí Camps a la Catedral.

8.- Assisteix a la reunió de consiliaris d'equips de la Mare de Déu a Ferreries.

10.- Rep visites.

11.- Rep visites.

12.- Visita el lloc de Bellver per conèixer la construcció de la nova capella. Al capvespre rep visites a la casa sacerdotal de Maó.

13.- A les 17 hores, és al Seminari on visita totes les instal·lacions de l'edifici. A les 21 hores, al Monestir de santa Clara assisteix a la reunió de la Delegació Diocesana de Vocacions.

14.- Consell de govern. A les 20.30 hores, presideix el Consell Parroquial de la Catedral de Menorca.

15.- Presideix el funeral del Sr. Josep Ferrer, pare del seminarista Guillem Ferrer, a la Parròquia de sant Francesc de Ciutadella.

16.- A les 10, presideix l'Eucaristia a la Parròquia de santa Eulàlia d'Alaior en la seva festa titular. Dina a la mateixa Parròquia amb els preveres de l'Arxiprestat del centre.

17.- Rep visites. A les 12.30, visita totes les dependències de la Santa Església Catedral Basílica de Menorca.

18.- Rep visites.

19.- A les 10.30, assisteix al Santuari de la Mare de Déu del Toro a la Jornada de formació del clergat. Al capvespre rep visites a la casa sacerdotal de Maó. A les 20 h. a la Parròquia de santa Maria de Maó administra el sagrament de la confirmació.

20.- A les 13 h. participa en un programa en directe de l'Emisora Onda Cero. A les 17 h. presideix la reunió del Capítol Catedral.

21.- Consell de govern. Assisteix a la reunió del Claustre de Professors del Seminari.

21-23.- Assisteix a les Jornades parroquials de sant Rafel.

24-25.- Realitza la visita canònica al Monestir de santa Clara.

26.- Rep al Sr. Bisbe Mons. Josep Vilaplana, Visitador Apostòlic del nostre Seminari Diocesà i assisteix als actes organitzats per aquest motiu.

27-28.- Al Santuari de la Mare de Déu del Toro, es reuneix amb les religioses de la nostra Diòcesi dirigint unes jornades de reflexió.

29.- A les 18 h., assisteix a l'acte institucional amb motiu de la Diada de les Illes Balears.

CRÒNICA DIOCESANA

PREGÀRIA ECUMÈNICA

El diumenge dia 26 de gener va celebrar-se una pregària ecumènica conjunta entre l'Església Catòlica i l'Església Anglicana, a la parròquia del Roser d'Es Castell, com a acte final de la Setmana de Pregària per a la Unitat dels Cristians.

La idea i realització d'aquesta trobada fou el resultat convergent de l'acostament i sensibilitat dels creients d'ambdues comunitats cristianes. En d'altres ocasions, anglicans havien participat en la litúrgia catòlica, i catòlics, en celebracions anglicanes, però mai s'havia compartit la pregària, convocada i preparada conjuntament.

A les 11 del matí, tant la comunitat parroquial d'Es Castell com l'Església Anglicana de Menorca es trobaren per separat per celebrar l'eucaristia dominical, al Roser i a Santa Margarita, respectivament, i a les 12.30 tingué lloc la trobada conjunta, a l'església del Roser, presidida pel Sr. Bisbe, Francesc Ciuraneta, acompanyat pel prevere anglicà David Dixon i pel rector de la parròquia i el diaca. Entre els assistents s'hi féu present una representació de les comunitats parroquials de l'arxiprestat de Maó.

La celebració fou breu, senzilla, però vivament sentida i participada. S'utilitzà alternativament el català i l'anglès com a vehicle de comunicació i expressió. L'himne «Glòria a Vós, oh Crist» es cantà ensems en ambdues llengües i explicità ben visiblement l'impuls de la unitat plena desitjada. Com a lectura es proclamà un fragment de la despedida de Jesús en el darrer Sopar, segons l'evangeli de Sant Joan, i com a salm responsorial el 133, de la concòrdia fraterna.

Acabada la pregària, els participants, malgrat les barreres lingüístiques, intercanviaren salutacions i l'interès per avançar des de la pregària i el treball conjunt vers la unitat dels cristians volguda per Jesús.

FESTA DE SANT JOAN BOSCO

La família salesiana segueix al Senyor amb el carisme de D. Bosco. I per açò cada any, durant el mes de gener, el recordam a ell i el seu estil de viure la fe. Aquest mes acostuma a estar ple d'activitats que ajudin a aquest fi: «Bons Dies», convivències, pel·lícula de D. Bosco, Setmana de sa Joventut organitzada pel Prejuvenil, etc.

S'acaba el més amb la festa de D. Bosco el dia 31 i el diumenge següent amb la festa externa de D. Bosco.

Aquest any el 31 es va fer festa escolar, com ja és costum. Al matí amb missa, campionats o xocolatada i jocs, segons els cicles. I a la tarda amb pel·lícula per a tots.

A l'hora del dinar la comunitat es va sentir acompanyada pel Senyor Bisbe i el seu Secretari; el Vicari General; el Rector de la Catedral i alguns representants de l'obra salesiana.

A les 8 de la tarda, el Sr. Bisbe va presidir la missa. Amb ell van concelebrar els capellans de la comunitat. Va cantar el grup de cantors del col·legi. El Santuari de Maria Auxiliadora estava ple.

El diumenge següent es va celebrar la festa externa. Amb missa a les 12.30 presidida pel Vicari General i concelebrada per cinc capellans. I amb el dinar de germanor, amb més de 200 comensals, al final del qual es va imposar la insígnia d'or dels Antics Alumnes Salesians a D. Juan Faner, per l'impuls que va saber donar a la unió d'AA.AA. quan ell era president.

CRÒNICA CONFER FEMENINA

12-10-1991 Primera reunió del curso 1991-1992. En ella se hace renovación de los cargos de la nueva Junta Directiva de la CoDiMe.

26-10-1991 Encuentro con el Sr. Obispo Mn. Francesc Xavier Ciuraneta con todas las religiosas, en el Seminario.

10-11-1991 La Junta Directiva se reúne en una de las salas del obispado, y hace la programación de las actividades para el curso.

16-11-1991 La Presidenta, Hna. Paulina Romartínez, y tres religiosas más de la Junta, asisten a la Asamblea Regional de la CONFER en Son Bono — Mallorca.

30-11-1991 Retiro para religiosas, en la casa de la Infancia en Mahón. Dirigido por Mn. Joan Francisco Huguet. Tema. Adviento - El sí de María.

10-12-1991 La Hna. María Teresa Llaneras — Misionera de los Sagrados Corazones, representando a la CoDiMe, asiste a la jornada de estudio en la Conferen-

cia Episcopal Española, para tratar el tema «Participación de Miembros de Institutos de Vida Consagrada en los Consejos Diocesanos».

También asiste a las Jornadas Nacionales de Equipos Diocesanos de CONFER en San Lorenzo del Escorial (Madrid). Se trata el tema: «Presencia y Misión de los religiosos en la Iglesia particular».

22-12-1991 Se envía a las comunidades religiosas y Delegaciones Diocesanas, la revista «Es pou de torn».

18-1-1992 Reunión de la Junta Directiva de la CoDiMe. Se aprueba el balance y presupuesto del año 1992, y se informa a los miembros de la Junta los estudios realizados en las distintas jornadas que se han asistido.

25-1-1992 Retiro para religiosas, en el Colegio Ntra. Sra. de La Consolación (Ciudadela). Dirigido por Mn. Tomeu Català (mallorquín). Tema: La religiosa y la evangelización, hoy.

22-2-1992 Reunión de la Junta Directiva de la CoDiMe. Se preparan las jornadas diocesanas de religiosas que se harán los días 27 y 28 de febrero en El Toro, dirigidas por el Sr. Obispo Francesc Xavier Ciuraneta.

TROBADA DE LA CONFER AMB EL SR. BISBE EL TORO, DIES 27 I 28 DE FEBRER 1992

El Sr. Bisbe Francesc Ciuraneta, ens reuneix a totes les religioses que som a Menorca.

El tema central fou:

LA RELIGIOSA DINS LA PASTORAL DIOCESANA, QUÈ N'ESPERA LA DIÒCESI DE LES RELIGIOSES?

I així, sense massa preàmbuls ens proposava el Sr. Bisbe la figura de JOAN BAPTISTA que encapçalava la 1a. jornada.

Ja des de bon matí, testàvem la pau i la serenor que dóna l'altura i el silenci i que al mateix temps predisposa a obrir l'esperit.

Començava dient: Cal convertir-se interiorment, cal afinar el nostre esperit i disposar el nostre pensament per poder posar-se en sintonia amb un Déu que t'estima amb un amor personal, amb un desig repecte de cada un de nosaltres.

JOAN BAPTISTA no es pertanyia; la seva existència era pels altres, un do pels demés, obsequi constant.

Tots nosaltres vivim en un món de contradiccions: per una part el món d'avui que ens crida cap a un individualisme, mirar-se a si mateix... el seu egoisme no deixa veure el sentit de la gratuïtat.

Els religiosos necessitam ésser profetes joiosos, esperançats. Aquest és el nostre Kairós (moment de gràcia) per açò, necessitam a «dins» superar les con-

tradiccions que vivim amb un sa optimisme, hauríem de donar notes constants de gent esperançada en el nostre món.

Mc 3,13, Elegeix a dotze.

Anirà davant Déu!!

Camin jo, camines tu a la presència de Déu? Déu està a prop, n'hi ha prou en voler-lo sentir a prop.

És necessari sentir present el germà. De fet, no anam sols per la vida.

— Necessitam contemplació i companyia.

... El sentit de la presència de Déu, crida fortament a la comunió.

Són dues dimensions que es complementen.

JOAN BAPTISTE, s'estava al desert fins a la manifestació. Anar a les tasques, des del desert, i ens sortirà una alegria profunda, provocada per l'apropament a Jesús. (Jn. 3,26).

Sols així els religiosos seran camí, estora perquè les persones vagin caminant cap a Jesús.

Cal mantenir i cuidar les nostres motivacions evangèliques de cada dia.

A punt la dimensió interior i de pau!... quan aquestes no van, s'afluixen totes les actituds, què difícil serà mantenir l'acció apostòlica!

Coherència fins a la fi (Mt. 14,3-12)

en un doble sentit:

Fidelitat als principis, a les pròpies conviccions.

— Fins a la fi de la vida, fins el martiri, fins a la mort.

El seguiment de Jesús ens duu a la creu, l'elecció feta, per l'alegria d'haver descobert la perla preciosa,

— martiri de la coherència dia a dia—

La vida religiosa en la nova evangelització d'avui

Qui som nosaltres? quina funció hi realitzam?

Vosaltres, que heu fet opció pel seguiment de Jesús al servei de l'església a vegades tot i acceptant que és així, hem trobat actituds de voler d'atendre al mateix institut,... hem de constatar que als religiosos ens està costant l'eclesiologia del Vaticà II i No n'hi ha prou d'estar arrelats en la comunió catòlica. Aquesta comunió s'ha de viure dins la realitat local, en la pròpia diòcesi.

L'Església de Menorca necessita dels religiosos i religioses, que visquin la dimensió transcendent escatològica, que intentin per tots els medis viure la realitat futura.

La vida religiosa fruit de l'església, mediació dels seus fills, no es pertany a si mateixa, la V.R. pertany a l'església.

Exigència d'una nova evangelització —la primacia del testimoni— ser el que som, no ens hi manquen mestres, hi manquen TESTIMONIS.

- continuïtat de la mateixa vida de Jesús.
- tornar al carisme propi de cada institut amb responsabilitat i profunditat.
- persones de Déu, experts en humanitat.
- argument de les coses que no es veuen, ser el que hem de ser.
- viure la fidelitat de la vida quotidiana, amb radicalisme evangèlic.

Sincerament, hem de dir que el Sr. Bisbe es va sebre apropar a les religioses amb delicadesa.

Es va arribar a crear aquest clima de confiança i d'estimació que totes nosaltres ja li tenim.

Margalida Gornés
germana franciscana

VISITA CANÒNICA AL MONESTIR DE SANTA CLARA

Els passats dies 24 i 25 de febrer, el nostre Bisbe Mons. Francesc Xavier Ciuraneta va fer la Visita Canònica al nostre Monestir de Santa Clara.

Els dos dies vam començar amb la celebració de l'Eucaristia, a les 10 del matí.

El dilluns, dia 24, el Sr. Bisbe a l'homilia ens animava a «ésser sempre joiosos testimonis de les sorpreses de Jesús».

El primer dia el va dedicar a visitar totes les dependències del Monestir i a parlar llargament amb cadascuna de les germanes.

El dimarts, dia 25, a la celebració de l'Eucaristia vam invocar l'Esperit Sant perquè infongués en els nostres cors la seva llum i la saviesa per tal d'obrar en tot segons el voler de Déu. A l'homilia, el Sr. Bisbe, ens convidava a deixar-nos conduir sempre per l'Esperit del Senyor i a aprofundir, cada dia més, en les fonts franciscanes.

Acabada l'Eucaristia, el Bisbe Francesc Xavier va presidir l'elecció de l'Abadessa i del Directori.

La Visita va acabar a l'hora del dinar, compartint la taula amb alegria i germanor, en un clima de gratitud a Déu per tots els beneficis que es concedeix a cada moment.

En despedir-se el Sr. Bisbe ens va donar la seva benedicció.

Comunitat de Santa Clara

SECCIÓ DOCUMENTAL

MENSAJE DEL SANTO PADRE PARA LA CUARESMA 1992

«Llamados a compartir la mesa de la Creación»

Queridos hermanos y hermanas:

La creación es para todos. Sí; al acercarse el tiempo de Cuaresma, tiempo en que el Señor Jesucristo nos hace una especial llamada a la conversión, quiero dirigirme a cada uno de vosotros para invitaros a reflexionar sobre esta verdad y a realizar obras concretas que manifiesten la sinceridad del corazón.

Este mismo Señor, cuya máxima prueba de amor celebramos en la Pascua, estaba con el Padre desde el principio preparando la maravillosa mesa de la creación a la cual quiso invitar a todos sin excepción (cf. Jn. 1,3). La Iglesia ha comprendido esta verdad manifestada desde los comienzos de la Revelación y la ha asumido como un ideal de vida propuesto a los hombres (cf. Act. 2,44-45; 4,32-35). En tiempos más recientes ha predicado una y otra vez, como un tema central de su Magisterio social, el destino universal de los bienes de la creación, tanto materiales como espirituales. Asumiendo esa larga tradición, la Encíclica «Centesimus Annus», publicada con ocasión del centenario de la «Rerum Novarum» de mi predecesor León XIII, ha querido promover la reflexión sobre este destino universal de los bienes, que es anterior a cualquier forma concreta de propiedad privada y debe iluminar su verdadero sentido.

Sin embargo, es doloroso constatar cómo, a pesar de que estas verdades, claramente formuladas, han sido tantas veces repetidas, la tierra con todos sus bienes —que hemos comparado con un gran banquete al cual han sido invitados todos los hombres y mujeres que han existido y que existirán— en muchos aspectos, está todavía, por desgracia, en manos de unas minorías. Los bienes de la tierra son maravillosos, tanto aquellos que nos vienen directamente de la generosa mano del Creador, como los que son el fruto de la acción del hombre, llamado a colaborar en esta creación con su ingenio y su trabajo. Más aún, la participación de estos bienes es necesaria para que cada ser humano pueda llegar a su plenitud. Por ello resulta aún más doloroso constatar cuántos millones quedan excluidos de la mesa de la creación.

Por eso, os invito de manera especial a centrar vuestra atención en este año conmemorativo del quinto centenario de la evangelización del continente americano, que en modo alguno ha de limitarse a un mero recuerdo histórico. Nuestra visión del pasado tiene que ser completada por una mirada a nuestro alrededor y

hacia el futuro (cf. Centesimus Annus 3), tratando de discernir la misteriosa presencia de Dios en la historia, desde la cual nos interpela y nos llama a darle respuestas concretas. Cinco siglos de presencia del Evangelio en aquel continente no han logrado aún una equitativa distribución de los bienes de la tierra; y ello es particularmente doloroso cuando se piensa en los más pobres entre los pobres: **los grupos indígenas y junto con ellos muchos campesinos**, heridos en su dignidad por ser mantenidos incluso al margen del ejercicio de los más elementales derechos, que también forman parte de los bienes destinados a todos. La situación de estos hermanos nuestros clama la justicia del Señor. Por consiguiente, se ha de promover una generosa y audaz reforma de las estructuras económicas y de las políticas agrarias, que aseguren el bienestar y las condiciones necesarias para un legítimo ejercicio de los derechos humanos de los grupos indígenas y de las grandes masas de campesinos que con tanta frecuencia se han visto injustamente tratados.

Para éstos y para todos los desposeídos del mundo —pues todos somos hijos de Dios, hermanos unos de otros y destinatarios de los bienes de la creación— debemos esforzarnos con todo empeño y sin dilaciones para que ocupen el puesto que les corresponde en la mesa común de la creación. En el tiempo de Cuaresma y también durante las campañas de solidaridad —campañas de Adviento y semanas en favor de los más desposeídos— la conciencia clara de que la voluntad del Creador es poner los bienes de la creación al servicio de todos, debe inspirar el trabajo por una auténtica promoción integral de todo el hombre y de todos los hombres.

En actitud orante y comprometida hemos de escuchar atentamente aquellas palabras: «Mira que estoy a la puerta y llamo» (Ap. 3,20). Sí, es el mismo Señor quien llama dulcemente al corazón de cada uno, sin forzarnos, esperando pacientemente que le abramos la puerta para que Él pueda entrar y sentarse a la mesa con nosotros. Pero, además, nunca debemos olvidar que —según el mensaje central del Evangelio— Jesús llama desde cada hermano, y nuestra respuesta personal servirá de criterio para ponernos a Su derecha con los bienaventurados, o a Su izquierda con los desdichados: «Tuve hambre... tuve sed... era forastero... estaba desnudo... enfermo... en la cárcel» (cf. Mt. 25,34 ss.).

Pidiendo fervientemente al Señor que ilumine los esfuerzos de todos en favor de los más pobres y necesitados, os bendigo de todo corazón, en el nombre del Padre y del Hijo y del Espíritu Santo. Amén.

Vaticano, 29 de junio de 1991.

MENSAJE DEL PAPA PARA LA VII JORNADA MUNDIAL DE LA JUVENTUD, EL DOMINGO DE RAMOS DE 1992

«Id por todo el mundo y predicad el Evangelio» (Marc. 16,15).

Queridísimos jóvenes:

1. El Señor ha bendecido de forma verdaderamente extraordinaria la VI Jornada Mundial de la Juventud, celebrada el pasado agosto en el Santuario de Jasna Gora en Czestochowa. Al anunciaros el tema de la próxima Jornada, retorno con el pensamiento a aquellos momentos maravillosos, dando gracias a la divina Providencia por los frutos espirituales que aquel Encuentro Mundial ha traído no sólo a la Iglesia, sino a toda la Humanidad.

En qué gran medida desearía que el soplo del Espíritu Santo, que hemos experimentado en Czestochowa, se difundiese por todas partes! En aquellos días inolvidables el santuario marino se había convertido en cenáculo de un nuevo Pentecostés, con las puertas abiertas hacia el tercer milenio. Una vez más el mundo ha podido ver la Iglesia, tan joven y tan misionera, llena de alegría y de esperanza.

He experimentado una felicidad inmensa al ver a tantos jóvenes, los cuales, por primera vez, se han encontrado juntos del Este y del Oeste, del Norte y del Sur, unidos por el Espíritu Santo en el vínculo de la oración. Hemos vivido un acontecimiento histórico, un acontecimiento cuyo inconmensurable alcance salvífico ha abierto una nueva etapa en el camino de la evangelización, del que los jóvenes son los protagonistas.

Heos aquí, pues, ante la VII Jornada Mundial de la Juventud 1992. Como tema de este año he elegido las palabras de Cristo: «Id por todo el mundo y predicad el Evangelio» (Marc. 16,15). Estas palabras, dirigidas a los Apóstoles, atañen mediante la Iglesia, a todo bautizado. Como se puede notar fácilmente, se trata de una temática íntimamente vinculada a la del año pasado. El mismo Espíritu, que nos ha hecho hijos de Dios, nos impulsa a la evangelización. La vocación cristiana, en efecto, implica una misión.

A la luz del mandato misionero que Cristo nos ha confiado, aparecen con mayor claridad el significado y la importancia de las Jornadas Mundiales de la Juventud en la Iglesia. Mediante la participación en estas reuniones, los jóvenes pretenden confirmar y revitalizar el propio «sí» a Cristo y a su Iglesia, repitiendo, con las palabras del Profeta Isaías: «¡Heme aquí, envíame a mí!» (Cfr. Is. 6,8). Este ha sido justamente el significado del rito de envío, que tuvo lugar en Czestochowa, cuando he entregado a algunos de vuestros representantes cirios encendidos, invitando a todos los jóvenes a llevar la luz de Cristo al mundo. Sí, en Jasna Gora —en la montaña Luminosa— el Espíritu Santo ha encendido una luz que es señal de esperanza para la Iglesia y para toda la Humanidad.

Ser discípulos de Cristo no es un hecho privado

2. La Iglesia es, por su naturaleza, una comunidad misionera (Cfr. «Ad gentes», núm. 2). Vive constantemente inmersa en este impulso misionero, que ha recibido del Espíritu Santo el día de Pentecostés: «recibiréis el poder del Espíritu Santo que vendrá sobre vosotros, y seréis mis testigos (Hechos, 17). En efecto, el Espíritu Santo es el protagonista de toda la misión eclesial (Cfr. «Redemptoris missio», III).

En consecuencia, también la vocación cristiana está proyectada hacia el apostolado, hacia la evangelización, hacia la misión. Todo bautizado está llamado por Cristo a convertirse en su apóstol en el propio ambiente de vida y en el mundo: «Como me envió mi Padre, así os envío yo» (Juan 20,21). Cristo, por mediación de su Iglesia, os confía la misión fundamental de comunicar a los demás el don de la salvación y os invita a participar en la edificación de su Reino. Os elige a vosotros, a pesar de las limitaciones que cada uno lleva consigo, porque os ama y cree en vosotros. Este amor de Cristo, tan incondicional, debe constituir el alma misma de vuestro apostolado, según las palabras de San Pablo: «El amor de Cristo nos apremia» (2 Cor. 5,14).

Ser discípulos de Cristo no es un hecho privado. Al contrario, el don de la fe debe ser compartido con los demás: Por ello el mismo apóstol escribe: «No es para mí motivo de gloria el predicar el Evangelio, sino que se me impone como necesidad: ¡Ay de mí si no evangelizara!» (1 Cor. 9,16). No olvidéis, además, que la fe se fortalece y aumenta justamente cuando es comunicada a los demás» («Redemptoris missio», núm. 23).

Id por todo el mundo

3. Las tierras de la misión, en las que estáis llamados a trabajar, no están situadas necesariamente en los países lejanos, sino que pueden encontrarse en todo el mundo, incluso en vuestros ambientes cotidianos. En los países de más antigua tradición cristiana, existe hoy una urgente necesidad de esclarecer el anuncio de Jesús por medio de una nueva evangelización, siendo todavía numeroso el grupo de personas que no conocen a Cristo, o que lo conocen poco; muchas, atrapadas por los mecanismos del secularismo y del indiferentismo religioso, se han alejado de El (Cfr. «Christifideles laici», núm. 4).

El mismo mundo de los jóvenes, queridos míos, constituye para la Iglesia contemporánea una tierra de misión. Es conocido por todos qué problemas preocupan seriamente a los ambientes juveniles: La caída de los valores, la duda, el consumismo, la droga, la delincuencia, el erotismo, etc. Pero, al mismo tiempo, es viva en todo joven una inmensa sed de Dios, aun cuando a veces se esconde tras una actitud de indiferencia o, sin más, de hostilidad.

¡Cuántos jóvenes, extraviados e insatisfechos, se acercaron a Czestochowa

para dar un sentido más profundo y decisivo a la propia vida!; Cuántos han llegado desde lejos —no sólo geográficamente— a pesar de no estar bautizados! Tengo la certeza de que para la vida de muchos jóvenes el encuentro en Czestochowa ha constituido una forma de «preparación evangélica»; para algunos ha marcado, sin más, un cambio de rumbo esencial, una ocasión de auténtica conversión.

¡La mies es abundante! Y, sin embargo, mientras que hay tantos jóvenes que buscan a Cristo, son todavía pocos los apóstoles en condiciones de anunciarlo de forma creíble. Hay necesidad de muchos sacerdotes, maestros y educadores en la fe, pero hay también necesidad de jóvenes animados por el espíritu misionero que «deben convertirse en los primeros e inmediatos apóstoles de los jóvenes ejerciendo el apostolado personal entre sus propios compañeros» («Apostolicam actuositatem», núm. 12). Esta es una pedagogía básica de la fe. He aquí, pues, vuestro gran cometido.

El mundo de hoy lanza muchos desafíos a vuestro compromiso eclesial. En particular, el hundimiento del sistema marxista en los países de Europa centro-orientales y la consiguiente apertura de numerosos países al anuncio de Cristo constituyen una nueva señal de los tiempos, a la que la Iglesia está llamada a dar una respuesta adecuada. De la misma manera, la Iglesia busca los caminos para superar las barreras de diversa índole que permanecen en muchos otros países. Son indispensables el impulso y el entusiasmo que justamente vosotros, queridísimos jóvenes, podéis ofrecer a la Iglesia.

Predicad el Evangelio

4. Anunciar a Cristo significa, sobre todo, ser sus testigos con la vida. Se trata de la forma de evangelización más sencilla y, al mismo tiempo, más eficaz a vuestra disposición, y consiste en manifestar la presencia visible de Cristo en la propia existencia, a través del compromiso cotidiano y la coherencia con el Evangelio en toda opción concreta. Hoy el mundo tiene necesidad, ante todo, de testigos creíbles. Vosotros, queridos jóvenes, que tanto amáis la autenticidad en las personas y que casi instintivamente condenáis todo tipo de hipocresía, estad dispuestos a ofrecer a Cristo un testimonio límpido y sincero.

Dad testimonio, pues, de vuestra fe, incluso a través de vuestro compromiso en el mundo. El discípulo de Cristo jamás es un observador pasivo e indiferente frente a los acontecimientos. Al contrario, él se siente responsable de la transformación de la realidad social, política, económica y cultural.

Anunciar, además, significa propiamente proclamar, hacerse portador de la Palabra de Salvación a los demás. Muchas personas rechazan a Dios por ignorancia. Existe, en efecto, mucha ignorancia en torno a la fe cristiana, pero existe también un profundo deseo de escuchar la Palabra de Dios. Y la fe nace de la escucha. Escribe San Pablo: «Y ¿cómo creerán sin haber oído de El? ¿y cómo

oirán si nadie les predica?» (Rom. 10,14). Anunciar la Palabra de Dios, queridos jóvenes, no concierne solamente a los sacerdotes o a los religiosos, sino también a todos vosotros.

Debéis tener el coraje de hablar de Cristo en vuestras familias, en vuestro ambiente de estudio, de trabajo o de recreo, animados por el mismo fervor de los apóstoles cuando afirmaban: «No podemos dejar de decir lo que hemos visto y oído» (Hechos 4,20). Tampoco vosotros debéis callar. Existen lugares y situaciones a los que solamente vosotros podéis llevar la semilla de la Palabra de Dios.

No tengáis miedo de proponer a Cristo a quien todavía no lo conoce. Cristo es la verdadera respuesta, la más completa a todas las interrogantes que concierne al hombre y su propio destino. Sin El el hombre sigue siendo un enigma sin solución. Tened, pues, el coraje de proponer a Cristo. Ciertamente, es necesario hacerlo con el debido respeto de la libertad de conciencia de cada uno, pero es necesario también hacerlo (Cfr. «Redemptoris missio», núm. 39). Ayudar a un hermano o a una hermana es descubrir a Cristo, camino, verdad y vida (Cfr. Juan 14,6) es un verdadero acto de amor hacia el prójimo.

Hablar de Dios, hoy, no es una tarea fácil. Muchas veces se tropieza con un muro de indiferencia, e incluso una cierta hostilidad. Cuántas veces sentiréis la tentación de repetir con el profeta Jeremías: «¡Ay, Señor Dios, he aquí que no sé hablar, porque soy un niño! Pero Dios responde siempre: «No digas soy un niño, pues irás adonde yo te envíe» (Cfr. Jerem. 1,6-7). Por tanto, no os desaniméis, porque jamás estáis solos. El Señor no dejará de acompañaros, como ha prometido: «He aquí que yo estaré con vosotros todos los días hasta la consumación del mundo» (Mat. 28,20).

Id por todo el mundo y predicad el Evangelio

5. El tema de la VII Jornada Mundial de la Juventud os invita también a mirar la historia de los pueblos, en particular la historia de su civilización.

En algunos casos se trata de historia antiquísima, en otros, en cambio, es historia reciente. Pero es maravilloso el dinamismo con el que justamente las Iglesias más jóvenes crecen en la fe, enriquecen el patrimonio espiritual de toda la Iglesia universal.

Con motivo de esta Jornada, queridísimos jóvenes de todo el mundo, os invito a reflexionar a la luz de la fe sobre las figuras de los apóstoles y misioneros, que han sido los primeros en levantar la Cruz de Cristo en vuestros países. Tratad de extraer de su ejemplo el celo y el coraje para enfrentaros mejor con los retos de nuestros tiempos.

Agradecidos por el don de la fe que han llevado a los pueblos, tened a bien asumir en primera persona la responsabilidad de la herencia de la Cruz de Cristo, que estáis llamados a transmitir a las generaciones futuras.

En este punto, deseo formular un estímulo especial a los jóvenes del continente latinoamericano, donde este año se celebra el V Centenario de la primera evangelización. Este acontecimiento, de gran importancia para toda la Iglesia, es para vosotros una ocasión para dar gracias al Señor por la fe que os ha dado y para renovar vuestro compromiso ante los retos de la nueva evangelización, en los umbrales del tercer milenio.

Jóvenes que consagren su vida a Cristo

6. Con la publicación de este mensaje, se abre el camino de preparación espiritual para la celebración de la próxima Jornada Mundial de la Juventud, que os congregará en torno a vuestros obispos, el día del Domingo de Ramos.

El carácter ordinario de la celebración, sin embargo, no debe significar un compromiso menor. Al contrario, os invito a vosotros, jóvenes, y a los animadores de la pastoral juvenil, como a los responsables de los movimientos, asociaciones y comunidades eclesiales, a intensificar el esfuerzo, a fin de que este camino se transforme en una verdadera escuela de evangelización y de formación apostólica.

Espero que muchos chicos y chicas, animados por sincero celo apostólico, querrán consagrar la propia vida a Cristo y a su Iglesia, como sacerdotes, religiosos y religiosas, o bien como laicos dispuestos a dejar el propio país para acudir presurosamente allí donde escasean los operarios de la viña de Cristo. Escuchad, pues, con atención la voz del Señor, que también no cesa de llamaros, tal como llamó a Pedro y a Andrés: «Seguidme, os haré pescadores de hombres» (Mat. 4,19).

Ante la proximidad del año 2000, la Iglesia percibe la exigencia de un renovado impulso misionero y tiene una gran esperanza en vosotros, queridísimos jóvenes, justamente para esto. No olvidéis dar gracias todos los días al Espíritu Santo, el cual continúa encendiendo muchos focos de compromiso apostólico en la Iglesia de hoy.

Las comunidades parroquiales vivas y dinámicas representan un terreno muy fértil para ello, al igual que las asociaciones y movimientos eclesiales y las nuevas comunidades que crecen y se difunden con tanta abundancia de carismas, sobre todo en los ambientes juveniles. Es éste un nuevo aliento que el Espíritu Santo da a nuestros tiempos. ¡Cómo querría que entrara en la vida de cada uno de vosotros!

Confío a María, Reina de los apóstoles, la celebración de la Jornada Mundial de la Juventud 1992. Que Ella os enseñe que para llevar a Jesús a los demás no es necesario realizar gestos extraordinarios, sino que es necesario sencillamente tener un corazón rebosante de amor por Dios y por los hermanos que impulse a compartir los tesoros inestimables de la fe, de la esperanza y de la caridad.

Que a lo largo de todo el camino de preparación a la VII Jornada Mundial de la Juventud os acompañe, queridísimos jóvenes de ambos sexos, mi especial Bendición Apostólica.

Del Vaticano, 24 de noviembre 1991, Solemnidad de N.S. Jesucristo, Rey del Universo.

**MENSAJE DEL PAPA PARA LA XXIX JORNADA MUNDIAL
DE ORACIÓN POR LAS VOCACIONES
10 MAYO 1992 (IV DOMINGO DE PASCUA)**

¡Venerables Hermanos en el episcopado,
queridos Hermanos y Hermanas de todo el mundo!

1. «Los discípulos estaban llenos de alegría y de Espíritu Santo» (Hch. 13,52). Así leemos en la liturgia del IV domingo de Pascua; y, en efecto, toda comunidad, cuando ve aumentar el número de los que descubren el tesoro escondido del reino de los cielos y dejan todo para dedicarse únicamente a las cosas del Señor (Cf. Mt. 13,44), se siente llena de la alegría que proviene de la palabra de Dios y de la misteriosa acción de su Espíritu.

Confortada, pues, con estas palabras del libro sagrado y con esta experiencia, la Iglesia celebra cada año una Jornada especial de oración por las vocaciones, confiando en la promesa de que todo lo que pedirá al Padre en el nombre del Señor él se lo dará (Cf. Jn. 16,23).

En vísperas ya de la próxima celebración, deseo invitaros este año a rezar para que el Espíritu induzca a un número cada vez mayor de fieles, especialmente jóvenes, a comprometerse en el amor de Dios «con todo el corazón, con toda el alma y con todas las fuerzas» (Deut 6,5; cf. Mc. 12,30; Mt. 22,37), para servirlo en las especiales formas de vida cristiana que se actúan en la consagración religiosa. Esta se expresa diversamente, bien en el estado sacerdotal, bien en la profesión de los votos, en la elección de los monasterios o de las comunidades apostólicas, o bien en el estado secular.

2. El Concilio Vaticano II ha reconocido que este «don especial» es un signo de elección, porque permite a quienes lo acogen conformarse más profundamente a «aquel género de vida virginal y pobre que Cristo, el Señor, escogió para sí y la Virgen Madre abrazó» (Cf. Lumen Gentium, 46).

Mi venerado predecesor Pablo VI pudo afirmar que la vida consagrada es «testimonio privilegiado de una búsqueda constante de Dios, de un amor único e indiviso por Cristo, de una dedicación absoluta al crecimiento de su Reino. Sin este signo concreto, se corre el peligro de que se enfríe la caridad que anima a la Iglesia, que se atenúe la paradoja del Evangelio, que la «sal» de la fe se dilu-

ya en un mundo en fase de secularización (Exhort. Ap. Evangelica testificatio, 3).

La vocación de las personas consagradas, en efecto, implica la proclamación activa del Evangelio en obras apostólicas y en servicios de caridad correspondientes a un modo de actuar auténticamente eclesial.

La Iglesia durante el decurso de su historia ha sido siempre vivificada y confortada por muchos religiosos y religiosas, testigos del amor sin límites hacia el Señor Jesús, mientras en tiempos más próximos a nosotros ha encontrado una válida ayuda en muchas personas consagradas que, viviendo en el siglo, han querido ser para el mundo levadura de santificación y fermento para iniciativas inspiradas en el Evangelio.

3. Debemos afirmar con fuerza que también hoy es necesario el testimonio de la vida consagrada, para que el hombre no olvide nunca que su dimensión verdadera es la eterna. El hombre ha sido destinado a habitar en los «nuevos cielos y nueva tierra» (2 Ped 3,13), y proclamar que la felicidad definitiva se nos da sólo con el Amor infinito de Dios.

¡Cómo se empobrecería cada vez más nuestro mundo, si se debilitara la presencia de existencias consagradas a este Amor; y cómo se empobrecería cada vez más la sociedad, si no fuera inducida a levantar la mirada hacia donde están las verdaderas alegrías!

También la Iglesia se empobrecería más y más, si faltara quien manifestase concretamente y con fuerza la perenne actualidad del don de la propia vida por el Reino de los Cielos.

El pueblo cristiano tiene necesidad de hombres y mujeres que en la ofrenda de sí al Señor encuentran la plena justificación de su propia existencia y asumen así la misión de ser «luz de las gentes» y «sal de la tierra», constructores de esperanza para cuantos se preguntan por la perenne novedad del ideal cristiano.

4. No podemos ocultar que en algunas regiones está disminuyendo el número de quienes aceptan el consagrarse a Cristo. De aquí la necesidad de un creciente compromiso de oración y de iniciativas adecuadas para impedir que tal coyuntura pueda tener graves consecuencias para el pueblo de Dios.

Invito, por lo tanto, a los **Hermanos en el episcopado** a promover especialmente entre el clero y los seculares el conocimiento y la estima de la vida consagrada. Procuren que en los seminarios, sobre todo, no falten cursos e instrucciones acerca del valor de la consagración religiosa.

Exhorto, luego, a los sacerdotes a que no renuncien nunca a proponer a los jóvenes tan alto y noble ideal. Todos sabemos lo importante que es la tarea de un guía espiritual para que los gérmenes de vocación sembrados «a manos llenas» por la gracia, puedan desarrollarse y madurar.

A los **catequistas** les recomiendo que presenten con coherente solidaridad en la doctrina este don divino que el Señor ha hecho a su Iglesia.

A los padres les digo, confiando en su sensibilidad cristiana nutrida de fe viva, que podrán ellos gustar la alegría del don divino, que entrará en su casa, si un hijo o una hija es llamado por el Señor a su servicio.

A los teólogos y a los escritores de disciplinas religiosas les dirijo una calurosa invitación, para que se esfuercen en ilustrar el significado teológico de la vida consagrada según la tradición católica.

A los educadores les recomiendo que presenten con frecuencia las grandes figuras de los consagrados, religiosos y seculares, que han servido a la Iglesia y a la sociedad en los más diversos campos.

A las Familias religiosas y a los Institutos de vida secular les recuerdo que la primera y más eficaz pastoral vocacional es el testimonio, cuando éste se manifiesta con una vida llena de alegría en el servicio al Señor.

Exhorto, igualmente, a los miembros de los Institutos de vida contemplativa, a considerar que el verdadero secreto de la renovación espiritual y de la fecundidad apostólica de la vida consagrada radica en la oración. Rico es el patrimonio espiritual y doctrinal que los contemplativos poseen, mientras que el mundo precisamente en tal riqueza busca una respuesta a los interrogantes constantemente suscitados por nuestra época.

Pero sobre todo me dirijo a los jóvenes de hoy, y les digo: «Dejáos seducir por el Eterno», repitiendo la palabra del antiguo profeta: «Me has seducido, Señor... me has agarrado y me has podido» (Jer 20,7).

Dejáos fascinar por Cristo, el infinito aparecido en medio de vosotros de forma visible e imitable. Dejáos atraer por su ejemplo, que ha cambiado la historia del mundo y la ha orientado hacia una meta exaltante. Dejáos amar por la caridad del Espíritu, que quiere apartar vuestros ojos de los modelos terrenos, para comenzar en vosotros la vida del hombre nuevo, creado según Dios en la justicia y en la santidad verdadera (Cf. Ef. 4,24).

Enamoráos de Jesucristo, para vivir su misma vida, de manera que nuestro mundo pueda tener vida en la luz del Evangelio.

5. Confiamos a la Virgen María la gran causa de la vida consagrada. A Ella, Madre de las Vocaciones, siguiendo la invitación de su palabra, «haced lo que él os diga» (Jn 2,5), le pedimos:

Oh Virgen María, a tí encomendamos nuestra juventud, en especial los jóvenes llamados a seguir más de cerca a tu Hijo.

Tu conoces cuántas dificultades tienen ellos que afrontar, cuántas luchas, cuántos obstáculos.

Ayúdales para que también ellos pronuncien su «sí» a la llamada divina, como tú lo hiciste a la invitación del Ángel.

Atraélos a tu corazón, para que puedan comprender contigo la hermosura y la alegría que les espera, cuando el Omnipotente les llama a su intimidad, para

constituirlos en testigos de su Amor y hacerlos capaces de alegrar a la Iglesia con su consagración.

Oh Virgen María, concédenos a todos nosotros poder alegrarnos contigo, al ver que el amor que tu Hijo nos ha traído es acogido, custodiado y amado nuevamente. Concédenos poder ver también en nuestros días las maravillas de la misteriosa acción del Espíritu Santo.

Con mi Bendición.

Vaticano, 1 de noviembre de 1991, Solemnidad de todos los Santos, decimocuarto año de Pontificado.

Juan Pablo II

COMUNICADO DE LA COMISIÓN EPISCOPAL DE MISIONES

Día de Hispanoamérica 1992

«LA FE SE FORTALECE DÁNDOLA»

La conmemoración del V Centenario del Descubrimiento y Evangelización de América está siendo interpretada —por algunos sectores— en formas, no concordes con la historia, ni con la veracidad. Admitiendo que existieron, como en toda obra humana sujeta a los condicionamientos de etapas culturales concretas, graves contradicciones en el proceso de la conquista y de la misma transmisión de la fe católica en el Nuevo Mundo; sin embargo, los frutos de liberación integral y de confraternización evidencian, después de 500 años, que la fe arraigó tan profundamente que, al decir de la Asamblea de Puebla, constituye el substrato cultural de todo el continente.

Acción de gracias

El Papa Juan Pablo II, en su homilía del 11 de octubre de 1984, en el Hipódromo de la ciudad de Santo Domingo, proponía, por ello, la acción de gracias: «... Los predicadores del Evangelio realizaron su tarea con libertad e intrepidez... Predicaron con toda su integridad la Palabra de Dios». Esta acción de gracias, a la que el Santo Padre impulsa, incluye diversas dimensiones:

a) Sentido de la Universalidad

El descubrimiento de América amplía las fronteras de la humanidad con el mutuo encuentro entre dos mundos desconocidos entre sí, iniciándose providencialmente la aparición de un hombre «nuevo», integrado por étnias y culturas diferentes.

b) Compromiso evangelizador

Todo un pueblo, desde los reyes a los soldados, desde las Leyes a las relaciones personales, adquirió un talante de evangelización. «Dar a conocer la fe católica» se convirtió en labor común. Y es que la fe constituía el supremo don que los descubridores y evangelizadores podían ofrecer.

c) Dignificación del aborígen

Desde Montesinos a Vasco de Quiroga, pasando por Junípero Serra, Roque González de Santa Cruz, los Doce Apóstoles de México, José de Anchieta, o Francisco Solano..., y concluyendo en las Escuelas de los franciscanos y las Reducciones de los jesuitas... la extraordinaria acogida y cuidado para con los indígenas testimonian la disponibilidad servicial de los heraldos del Evangelio.

d) Promoción cultural

La invención de métodos de comunicación y catequesis hizo superar las barreras de las lenguas; pero, sobre todo, condujo a elaborar y publicar vocabularios y gramáticas de idiomas autóctonos, así como incorporar, a la enseñanza y a la liturgia, las artes, danza y música alborígenes. Los Concilios y Sínodos de Perú y otros Virreinos aportan cláusulas sorprendentes en las que se recogen la preocupación por incorporar los vestigios culturales de los diversos pueblos.

e) Fomento de la santidad

El dato más significativo de la dignificación de los indios reside en su participación activa en el seguimiento de Jesucristo, el Salvador. El don de la gracia —supremo bien— está, también, destinado a los «nuevos» pueblos. Rosa de Lima, Martín de Porres, Mariana de Quito, Roque González de Santa Cruz..., al lado de Toribio de Mogrovejo, Juan Macías, Luis Beltrán y Pedro Claver componen una melodía unícorde, donde evangelizados y evangelizadores se configuran en un mismo sentir y en un único amor.

Nueva Evangelización

Juan Pablo II —tanto en su homilía de Santo Domingo, como en sus discursos de Puerto Rico, Haití y Zaragoza (año 1984)—, a la vez que insta a la acción de gracias, propone aportar respuestas constatables ante el reto actual de los países de América; respuestas que, en el caso de España, deben ser fruto de «una intensa dinámica espiritual, a fin de que la Iglesia de España siga siendo fiel a sí misma y punto de apoyo en la difusión del Evangelio» (Zaragoza, 10-10-84). Las respuestas que América aguarda, de España, y que el Papa denomina «Nueva Evangelización» deben aportar posibilidades de solución a los siguientes retos: escasez de ministros cualificados; secularización de la sociedad; cortapisas a la libre profesión de la fe en no pocos lugares; antitestimonio de muchos cristianos incoherentes y divisiones dentro de la misma Iglesia; urgencia de aplicar la justicia en una sociedad donde sus miembros anhelan la debida dignidad humana; corrupción de la vida pública; ingentes gastos en armas y buro-

cracia; falta de sentido ético; insolidaridad entre las naciones, y dependencia de los países del Sur respecto a las naciones industrializadas del Norte. A este cúmulo de retos, que Juan Pablo II expuso al iniciar la Novena de Años en 1984, habría que añadir aquellos que el mismo Papa ha repetido en su reciente viaje a Brasil: defensa de la vida, acceso a la propiedad de la tierra, y a las fuentes de producción para los aborígenes y los desposeídos; cauces de participación sociales en los asuntos públicos; y respeto a las minorías étnicas y religiosas. (R.M. núms. 39-40; 51-54; 56-57 y 58-59).

1 de marzo

No cabe duda de que 1992 es un Año de gracia, un tiempo de Dios para la Iglesia que peregrina en España y América. Pero un tiempo, en el que la reafirmación de la fe católica en España demanda continuidad evangelizadora «ad gentes». Evocar las gestas del pasado, sin asumir la necesidad de continuar colaborando en la transmisión de la fe, equivaldría a desconocer que «la fe se fortalece dándola» (R.M. núm. 2); lo cual se apartaría de la misma razón de ser de la Iglesia.

El primer domingo de marzo, la Conferencia Episcopal Española, por intermedio de las Comisiones Episcopales de Misiones y Cooperación entre las Iglesias, del Clero y del V Centenario, invita, a las Iglesias particulares de España —presbiterios, seminarios, movimientos misioneros tanto de religiosos/as, como de seculares y asociaciones católicas— a profundizar en el tema de las exigencias «universales» de la fe; exigencias que, en esta fecha, se centran en la Cooperación con Latinoamérica, «continente de la esperanza». No es que la inquietud ante los dramáticos cuestionamientos de los pueblos de América deba reducirse a un solo día en el año; sino que, este día, tendría que marcar, en los diversos grupos eclesiales, una señal profunda que encauzara el compromiso misionero diocesano de todo el año 1992.

De manera prioritaria, la fecha del 1 de marzo interpela a los presbiterios y seminarios diocesanos ya que, a los sacerdotes seculares, el Santo Padre se dirige, de modo particular (R.M. núms. 67-68). Como signo de solidaridad, ante la escasez de clero en América (40-50.000 personas por sacerdote en el Nordeste brasileño y en Cuba), a lo largo de 1992, las diócesis españolas podrían plantearse —a nivel de clero, religiosos/as y seculares— el número de sacerdotes, y de otro personal misionero, del que deben desprenderse. En lo que respecta al clero secular diocesano, no debiera existir diócesis alguna sin sacerdotes colaboradores en América y hasta cabe sugerir un proyecto de envío del 10 por 100, entre los sacerdotes de 30 a 50 años —a lo largo de 1992-93—, a fin de expresar, de forma verificable y generosa, la vigencia del compromiso misionero en la continuidad de la evangelización del Nuevo Mundo.

Bajo la acción del Espíritu Santo, «protagonista de la Misión de la Iglesia» (R.M. núms. 21-29), y apoyados en el amor de María, madre de América en su advocación india de Guadalupe, confiamos nuestra preocupación a la solicitud de nuestros hermanos.

Madrid, 1 de enero de 1992: Fiesta de Santa María, Madre de Dios.

Firmado:

Mons. D. José Diéguez Reboredo,
Presidente de la C.E. de Misiones y de la OCSHA

Mons. D. Carlos Amigo Vallejo,
Presidente de la C.E. del V Centenario

Mons. D. Antonio Dorado Soto,
Presidente de la C.E. del Clero

El primer domingo de marzo, la Conferencia Episcopal Española, por intermedio de las Comisiones Episcopales de Misiones y Cooperación entre las Iglesias, del Clero y del V. Cemenario, invita a las Iglesias particulares de España —parroquias, seminarios, movimientos misioneros tanto religiosos como de seglares y asociaciones católicas— a profundizar en el tema de las misiones universales de la Iglesia que, en esta fecha, se celebra en la Cooperación con Latinoamérica, en el marco de la equidad, la justicia y la solidaridad ante los dramáticos cuestionamientos de las personas del Tercer Mundo reducidos a un solo día en el año: una vez al año, una vez al día, una vez en los diversos grupos eclesiales, una vez profunda que involucra el compromiso misionero diocesano de todo el año 1992.

De manera prioritaria, la fecha del 1 de marzo incide a las parroquias y seminarios diocesanos ya que a los sacerdotes se les llama al Santo Padre en Cristo, de modo particular (R.M. núms. 67-68). Como signo de solidaridad, una vez al año, el día del Tercer Mundo, se celebrará en el Noroeste de España (en Galicia y Asturias) a lo largo de 1992, las diócesis españolas podrán plantearse —a nivel de clero, religiosos y seglares— el número de sacerdotes y seminaristas que se les asignará, así como el número de sacerdotes que se les asignará en el extranjero. En lo que respecta al personal laico, no deberá haber algún tipo de asignación de personal laico en el extranjero, sino que se deberá tener en cuenta el número de sacerdotes que se les asignará en el extranjero y el número de sacerdotes que se les asignará en el extranjero. En lo que respecta al personal laico, no deberá haber algún tipo de asignación de personal laico en el extranjero, sino que se deberá tener en cuenta el número de sacerdotes que se les asignará en el extranjero y el número de sacerdotes que se les asignará en el extranjero.

